

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám

(pro období let 2015–2017)

PRAHA 2015

Odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality

1. Úvod.....	3
Kontext Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám.....	3
Definice pojmu „menšiny“	4
Cíle systematické práce Policie ČR ve vztahu k menšinám	5
2. Situace na úseku menšin ve vztahu k Policii ČR	6
Hlavní východiska.....	6
Vlivy globalizace a migrace	7
Demografický vývoj v ČR.....	11
Působení Policie ČR v sociálně vyloučených lokalitách	15
Východiska činnosti Policie ČR ve vztahu k menšinám.....	20
3. Hlavní aktivity Ministerstva vnitra ČR a Policie ČR na úseku menšin v období let 2013–2014 (s přesahem do 1. pol. roku 2015).....	25
4. Strategické cíle Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období 2015–2017	30
Východiska	30
Strategické cíle	30
Zvyšování důvěry mezi Policí ČR a příslušníky menšin	30
Prohlubování odborných kompetencí příslušníků Policie ČR pro práci s menšinami	31
5. Harmonogram plnění strategických cílů pro období 2015–2017	32
5.1. Zvyšování důvěry mezi Policí ČR a příslušníky menšin	32
5.2. Prohlubování odborných kompetencí příslušníků Policie ČR pro práci s menšinami	34
6. Seznam příloh.....	37

1. Úvod

Kontext Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám

1.1. Věcným gestorem Ministerstva vnitra České republiky (dále jen „MV“) pro oblast policejní práce s menšinami je odbor bezpečnostní politiky a prevence kriminality (dále jen „OBPPK“)¹. Odbor zodpovídá za shromažďování a analýzu informací z této oblasti, zpracování koncepčního dokumentu *Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám* a podrobný monitoring naplňování stanovených cílů a priorit.

1.2 Cílem aktivit resortu MV v oblasti práce s menšinami je **otevřená a transparentní spolupráce policie s menšinami založená na vzájemné důvěře a respektu**. K dosažení tohoto cíle je nutné implementovat moderní přístupy do policejní práce s menšinami, systematicky se zaměřit na celoživotní vzdělávání policistů v dané problematice a posílit vazby s menšinovými komunitami. Veškeré snahy v této oblasti přitom musí být vedeny myšlenkou partnerství v otázkách bezpečnosti a proaktivní politikou vůči menšinám.

1.3 Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období 2015–2017 (dále jen „Strategie 2015–2017“) navazuje na předchozí strategické dokumenty MV týkající se činnosti Policie ČR na úseku menšin². Tato v pořadí již čtvrtá aktualizace je vyjádřením toho, že MV a Policie ČR vnímají **činnost na úseku menšin jako koherentní a důležitou součást policejní činnosti** při zabezpečování vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku v České republice. Aktualizace zohledňuje aktuální vývoj a měnící se společenské podmínky.

1.4. Strategie 2015–2017 je v souladu s mezinárodním a vnitrostátním právem týkajícím se ochrany práv menšin, např. zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, Listina základních práv a svobod, hl. I, čl. 3) a hl. III., Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace (OSN, 1965), Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin (Rada Evropy 1995), Směrnice Rady 2000/43/EC ze dne 29. června 2000, kterou se provádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na rasu nebo etnický původ, a je rovněž plně kompatibilní se souvisejícími resortními (Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2012 až 2015, Koncepce boje proti

¹ Původně byl věcným gestorem pouze odbor bezpečnostní politiky. Nově došlo k 1. červnu 2015 ke sloučení odboru bezpečnostní politiky s odborem prevence kriminality.

² První strategický dokument, který koncepčně upravil a vymezil problematiku vztahu Policie ČR k menšinám, byl zpracován v roce 2003 jako *Národní strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám* a schválený usnesením vlády č. 85/2003. V roce 2006 byl na základě vývoje menšinové problematiky a aktuálních výzev dokument aktualizován jako *Strategie pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období let 2006-2008*. Další aktualizace proběhly pro období let 2008–2012 a 2013–2014.

extremismu pro rok 2015, Koncepce integrace cizinců – Společné soužití (2011–2014) a meziresortními dokumenty (Strategie boje proti sociálnímu vyloučení na období 2011–2015, Strategie romské integrace do roku 2020, Strategie sociálního začleňování 2014–2020 a další).

1.5. Hlavními prioritami Strategie 2015–2017 je **posilování metodického, personálního a organizačního zázemí Policie ČR ve vztahu k menšinám a posilování důvěry mezi příslušníky menšinových skupin a Policí ČR**. Současně se klade důraz na zvyšování odborných dovedností a vědomostí příslušníků Policie ČR v dané problematice a na komplexnější spolupráci Policie ČR s orgány státní správy, samosprávy, nevládními organizacemi a dalšími zainteresovanými subjekty.

Definice pojmu „menšiny“

1.6. Menšinami jsou pro účely Strategie 2015–2017 chápány **osoby nebo skupiny osob, které se odlišují jednak na základě etnických, rasových, náboženských nebo obecně kulturních charakteristik (např. Romové, Vietnamci, muslimové apod.), jednak na základě sociální situace, která vede k jejich marginalizaci (zde lze zařadit zejména sociálně vyloučené osoby) nebo podle odlišného právního statutu, tj. občany jiného státu (cizinci, azylanti, uprchlíci).**

1.7 Toto širší pojetí významu slova „menšiny“ umožňuje Policii ČR cíleněji a efektivněji řešit bezpečnostní problémy spojené s menšinami. Zohlednění menšinových specifik ze strany Policie ČR však v žádném případě **neznamená toleranci k nezákonnému jednání** nebo zvýhodňování jedné skupiny obyvatelstva vůči jiné. Naopak, pochopení těchto specifik je výrazem moderní a profesionální policejní služby a významně pomáhá při stanovování odpovídajících bezpečnostních opatření a policejních postupů.

1.8 Zvláště zranitelným menšinám (např. sociálně slabé osoby, Romové, bezdomovci) je věnována zvýšená pozornost nejen v rámci bezpečnostních opatření Policie ČR, ale rovněž na úrovni celostátních strategií a koncepcí, viz např. *Strategie romské integrace pro roky 2015–2020*, *Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví v České republice do roku 2020* nebo *Strategie sociálního začleňování 2014–2020*.

Cíle systematické práce Policie ČR ve vztahu k menšinám

- ✓ rovný a nestranný přístup k příslušníkům menšin,
- ✓ posílení odborných a interkulturních kompetencí příslušníků Policie ČR a znalost menšinových specifik,
- ✓ prohlubování spolupráce se zainteresovanými subjekty a institucemi, se kterými Policie ČR přichází do kontaktu při řešení dané problematiky,
- ✓ zefektivnění komunikace a míry důvěry s příslušníky menšin – důraz na import práva do uzavřených komunit a sociálně vyloučených lokalit,
- ✓ aktivní součinnost v oblasti integrace menšin do většinové společnosti,
- ✓ zlepšení všeobecného povědomí o činnosti styčných důstojníků pro menšiny a jejich účinné zapojení do řešení otázek vnitřní bezpečnosti v souvislosti s příslušníky menšin,
- ✓ využívání dobré praxe a zkušeností ze zahraničí (uplatňování principu služby veřejnosti, tzv. community policing),
- ✓ odbourávání negativních postojů k příslušníkům menšinových skupin ve svých vlastních řadách, atd.

2. Situace na úseku menšin ve vztahu k Policii ČR

Hlavní východiska

2.1. Akcentace národnostně menšinové politiky se přirozeně objevila se vznikem samostatné České republiky (dále jen „ČR“) v roce 1993, kdy snahou nového státu bylo adekvátně posunout, rozvinout a kultivovat ochranu příslušníků menšin a osob s odlišnými sociálními, kulturními nebo náboženskými tradicemi žijících na území ČR. Z tohoto důvodu byly postupně zaváděny práva a povinnosti příslušníků menšinových skupin do českého právního rámce³.

2.2. Zásadním milníkem v oblasti ochrany menšinových práv bylo přijetí ČR do Evropské Unie (EU) a implementace právních ustanovení EU týkajících se (nejen) práv a povinností menšin do vnitrostátních právních předpisů ČR⁴.

2.3. V ČR jsou v současné době přiznána zvláštní práva čtrnácti národnostním menšinám⁵ → **bulharské, chorvatské, maďarské, německé, polské, romské, rusínské, ruské, řecké, slovenské, srbské, ukrajinské, běloruské a vietnamské⁶ menšiny**. Uznané menšiny mají právo na státní podporu svého jazyka a kultury, mj. na rozšiřování a přijímání

³ **Základní ochranu práv národnostních menšin v České republice** ustanovuje zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dále Listina základních práv a svoboda (zákon č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů). V roce 1997 Česká republika ratifikovala *Rámcovou úmluvu o ochraně národnostních menšin*, která je jednou z nejobsáhlejších evropských dohod určených na ochranu práv osob patřících k národnostním menšinám. Přistoupením k Rámcové úmluvě se Česká republika zároveň zavázala k odevzdávání pravidelných monitorovacích zpráv o plnění závazků plynoucích z úmluvy. Bližší informace a výsledky monitorovacích zpráv jsou dostupné online na webových stránkách Vlády ČR: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/dokumenty/mezinarodni-dokumenty/ramcova-umluva-o-ochrane-narodnostnich-mensin-6912/>.

⁴ Např. přijetí *Evropské charty menšinových a regionálních jazyků* usnesením vlády ČR ze dne 7. prosince 2005. Charta je evropská úmluva přijatá v roce 1992 pod záštitou Rady Evropy na ochranu a podporu historických regionálních a menšinových jazyků v Evropě. Charta stanovuje velké množství různých opatření, která mohou státy přijmout za účelem ochrany a podpory regionálních a menšinových jazyků. Česká republika se zároveň zavázala k odevzdávání pravidelných monitorovacích zpráv o plnění závazků plynoucích z přijetí úmluvy.

⁵ Při Úřadu vlády ČR je ustanovena **Rada pro národnostní menšiny**, jakožto stálý poradní a iniciativní orgán vlády pro otázky týkající se národnostních menšin a jejich příslušníků a ochrany menšinových jazyků. Samostatně je také ustanovena **Rada pro záležitosti romské menšiny**, s ohledem na to, že je to historicky nejstarší a největší minorita v ČR.

⁶ Vietnamská a běloruská menšina, tj. občané České republiky hlásící se k vietnamské či běloruské národnosti, mají přiznána práva příslušníků národnostních menšin dle zákona č. 273/2011 Sb. od 3. července 2013 (usnesení vlády č. 530/2013). Zákon č. 273/2011 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin, viz webové stránky Vlády ČR: <http://www.vlada.cz/cz/ppov/rnm/dokumenty/vladni-dokumenty/specificka-zakonna-uprava---mensinovy-zakon-16438>.

informací v jazyce svých národnostních menšin či na užívání jazyka národnostní menšiny v úředním styku a před soudy. Každá z těchto menšin má svoje specifika, komunikační a životní strategie, které je nezbytné ovládat a rozumět jim. Je zcela přirozené, že k odlišnostem té které menšinové kultury je ze strany Policie ČR nezbytný **citlivý, empatický a profesionální přístup**.

2.4. Zohlednění menšinových specifík ze strany Policie ČR však v žádném případě neznamená toleranci k nezákonnému jednání nebo zvýhodňování jedné skupiny obyvatelstva vůči jiné. Naopak, **správné porozumění odlišnostem a hodnotám generujícím specifické vzorce chování příslušníků menšin je zcela zásadní jak pro předcházení protiprávního jednání, tak pro srozumitelné, spravedlivé a důsledné vymáhání práva**.

Vlivy globalizace a migrace

2.5. Díky svému geopolitickému i geografickému postavení je ČR ovlivňována obecnými nadnárodními trendy → globalizace, terorismus, extremismus, organizovaný zločin, migrace apod. Tato rostoucí propojenost, tzv. *interdependence* přináší vyšší nároky na zvládání krizových situací a angažovanost jednotlivých aktérů (od státních orgánů po samosprávy, neziskový sektor atd.)⁷.

2.6. Jednotlivé ekonomické, ekologické, sociální, kulturní či bezpečnostní aspekty migrace a s tím provázané procesy, ať už pozitivní či negativní, mají vliv na fungování celé společnosti, Policii ČR nevyjímaje. Základním dokumentem pro oblast migrace je dokument *Zásady politiky vlády v oblasti migrace cizinců*⁸, nově rovněž *Strategie migrační politiky ČR*⁹.

⁷ K důsledkům globalizace patří i tzv. časoprostorová komprese (*time-space compression*), neboli **narůstající mobilita obyvatelstva, zboží, služeb a informací**. Jde o zvyšování pohybu a narůstání počtu komunikačních vazeb (často na úkor intenzity i kvality těchto vazeb) ve světě. V rámci časoprostorové komprese dochází také k novému dělení světa, kdy se ostře diferencují lidé s přístupem ke komunikačním a informačním technologiím a lidé, kteří k nim přístup nemají nebo ho mají pouze omezený. Tak se vůči sobě ostřeji vymezují mladí a staří, chudí a bohatí, lidé s odlišným stupněm vzdělání, obyvatelé prvního a třetího světa (jádra a periférie).

⁸ Viz usnesení vlády č. 55 ze dne 13. ledna 2003. Online na webových stránkách Ministerstva vnitra: <http://www.mvcr.cz/clanek/zasady-politiky-vlady-v-oblasti-migrace-cizincu.aspx>.

⁹ Strategie stanovuje sedm zásad, které jsou řazeny prioritně a představují základní tematické okruhy v oblasti migrace – tedy bezpečnost jako průřezový element, integraci cizinců, nelegální migraci a návratovou politiku, mezinárodní ochranu (azyl), vnější dimenzi migrace, legální migraci, volný pohyb osob v rámci Evropské unie a schengenského prostoru a provázanost se společnými politikami Evropské unie, viz usnesení vlády č. 621 ze dne 29. července 2015. Online na webových stránkách Ministerstva vnitra: <http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-migracni-politiky-cr.aspx>.

Základním koncepčním dokumentem pro oblast integrace cizinců a ochrany jejich práv v ČR je *Koncepce integrace cizinců – Společné soužití*¹⁰. Gestorem za problematiku migrace a integrace je odbor azylové a migrační politiky MV, a to jak na úrovni legislativně - koncepční, analytické, tak i realizační. Současně část kompetencí v této oblasti zůstala v gesci Policie ČR, respektive Ředitelství služby cizinecké policie¹¹.

2.7. Integrační politika MV vychází ze zkušenosti, že **předcházet problémům v soužití je vždy snadnější než čelit následkům nezvládnuté integrace**. Vhodně nastavené integrační aktivity umožňují včas zamezit případným negativním tendencím. Za jeden z významných nástrojů je vnímána **dostatečná informovanost všech zainteresovaných subjektů**¹².

2.8. Vytváření podmínek k dosažení nekonfliktního soužití mezi většinovou („domácí“) populací a menšinovou („přistěhovalci“) je klíčovým prvkem k zajištění společenské stability. Základem úsilí je výchova k mezikulturní komunikaci, k pochopení odlišností jiných kultur a k vědomí, že **kultura každé menšinové komunity je obohacením společnosti jako celku**. Integrace menšin je proces postupného začleňování do společnosti, který vyžaduje **vzájemnou** toleranci a porozumění pro odlišné zvyklosti a kultury, při plném respektování právního řádu ČR.

2.8.1. Za příklad dobré praxe lze zmínit např. aktivitu neziskové organizace Slovo 21, která v rámci projektu „MKV – 400 x na českých školách“ vypracovala publikaci *Multikulturní výchova*. Projekt byl zaměřený na podporu multikulturní výchovy na českých základních a středních školách, žáci a studenti se účastnili interaktivních přednášek na téma cizinci a Romové, součástí bylo i školení samotných pedagogů.

¹⁰ Viz usnesení vlády č. 99/2011, a dále každoroční usnesení vlády k *Postupu při realizaci Koncepce*, aktuálně usnesení vlády č. 20/2015. V prosinci 2015 bude vládě předložena nová aktualizovaná *Koncepce integrace cizinců* na období od roku 2016, blíže na webových stránkách Ministerstva vnitra <http://www.mvcr.cz/clanek/integrace.aspx>.

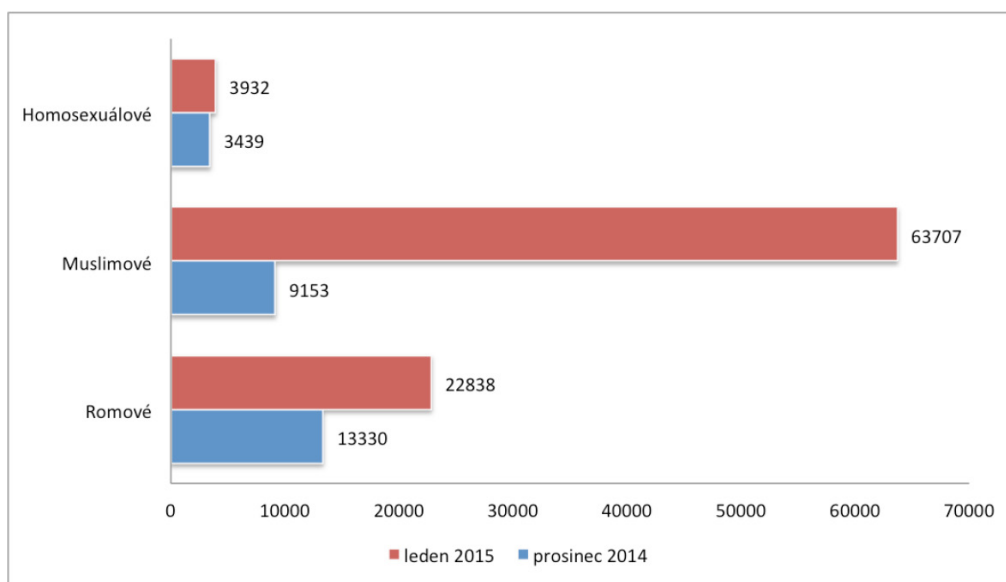
¹¹ K výrazné změně došlo k 1. lednu 2011, kdy vstoupila v platnost novela zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky. Na základě této změny došlo k přenesení působnosti v některých zásadních oblastech z Policie ČR na Ministerstvo vnitra, zejména v oblasti rozhodování o udělení dlouhodobého víza nad 90 dnů, dlouhodobých pobytů u občanů třetích zemí a o agendu přechodných pobytů u občanů EU a jejich rodinných příslušníků. Agenda trvalých pobytů byla na Ministerstvo vnitra převedena už dříve, a to k 1. lednu 2009.

¹² Webový portál www.cizinci.cz, který zřídilo Ministerstvo vnitra společně s Ministerstvem práce a sociálních věcí, poskytuje užitečné informace jak pro cizince, tak pro organizace, které se zabývají podporou integrace cizinců v ČR. Informace o cizincích a pro cizince v češtině, angličtině a zčásti i v ruštině poskytuje také portál Ministerstva vnitra <http://www.imigracniportal.cz/>.

Publikace má sloužit jak pro pedagogy, tak jako inspirace pro jiné organizace, které by se v budoucnu chtěly věnovat tématu multikulturní výchovy¹³.

2.9. Aktuálně se v ČR objevují negativní reakce na plánované umístění uprchlíků ze zemí postižených válečnými konflikty na území ČR. Odmítání se týká zejména uprchlíků s islámským vyznáním. Ačkoliv v předchozích letech nebyly zaznamenány vážnější konflikty nebo bezpečnostní rizika s osobami vyznávajícími islám, které žijí na území ČR, v kontextu aktuálního dění byly zaznamenány zvýšené nenávistné projevy vůči muslimům, a to zejména na sociálních sítích, viz tabulka č. 1.

Tabulka č. 1 Buzzmonitoring – sledování online projevů nenávisti (monitoring v rámci projektu „Kampaň proti rasismu a násilí z nenávisti“)

Zdroj: Agentura pro sociální začleňování, 2014

2.10. Vysoká vlna nepřátelství a nenávisti vůči „muslimům“ je po teroristických útocích ve Francii¹⁴ viditelná nejen ze strany „známých“ PEX aktérů, ale protiislámskou a protiimigrační rétoriku převzala i různá hnutí a spolky vč. politických špiček¹⁵.

¹³ Do projektu se celkově zapojilo více jak 8 tisíc žáků a studentů ze 103 českých základních a středních škol v ČR. Nevládní nezisková organizace Slovo 21 se otázkou integrace cizinců a Romů do české společnosti zabývá již od svého vzniku v roce 1992. Bližší informace o činnosti a projektech společnosti jsou k dispozici online na <http://www.slovo21.cz/>.

¹⁴ Útok na redakci francouzského satirického časopisu Charlie Hebdo a na obchod s košer potravinami v Paříži. Při útocích bylo zabito 17 lidí včetně čtyř Židů a 2 policistů.

2.11. V této situaci mohou představovat nebezpečí právě uzavřené národnostní nebo etnické komunity (enklávy), které jsou odtržené od integračních mechanismů, mají omezený přístup k informacím, nízké právní povědomí a jsou vystaveny potencionálnímu ovlivňování ze strany nově příchozích, potenciálně radikálnějších členů.

2.12. Na základě zahraničních zkušeností je potřeba se vyvarovat stejných chyb (nízká míra integrace 2. a 3. generace přistěhovalců do většinové společnosti → omezený přístup ke vzdělání, na trh práce atd. → projevy nespokojenosti → hledání alternativ → radikalizace), maximalizovat úsilí v oblasti integrace příslušníků menšin do veřejného života, a to **za pomoci ověřených mechanismů a preventivních programů**. Paralelně se v rámci kampaní a osvětových seminářů zaměřit na informovanost a vyvracení desinformací jak u příslušníků menšin, tak u většinové společnosti.

2.13. Veškeré kroky ve vztahu k migraci a integraci menšinových skupin do většinové společnosti je potřeba otevřeně diskutovat v odborných i laických platformách, za účasti zástupců jak menšinové, tak majoritní populace. **Pochopení současného kontextu migrace a vysvětlení všech aspektů integračního procesu patří mezi základní kameny bezproblémového soužití většinové společnosti s příslušníky menšin.**

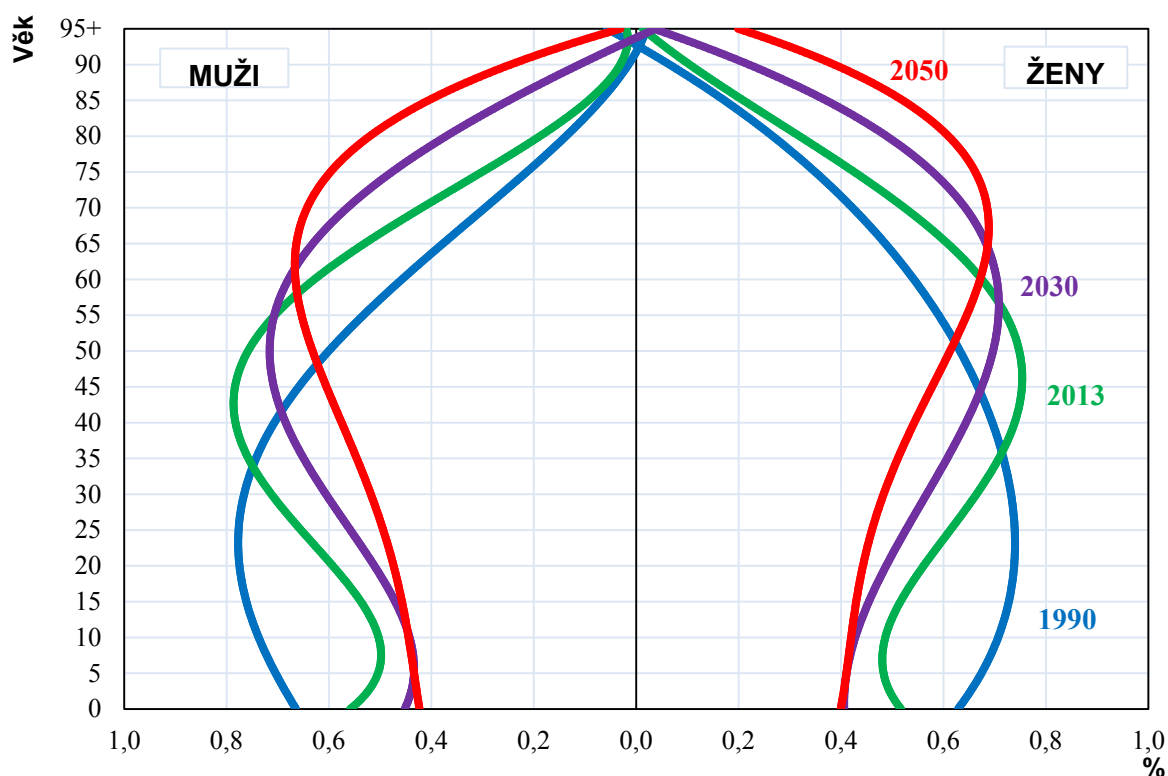
Policie ČR je veřejným garantem spravedlnosti a rovné ochrany všech osob bez rozdílu rasy, náboženství, etnicity, pohlaví apod. Činnost Policie ČR napomáhá integraci příslušníků menšin dodržováním základních hodnot, tak jak jsou deklarovány v etickém Kodexu Policie ČR, tj. nestrannost, profesionalita, odpovědnost, bezúhonnost a ohleduplnost.

¹⁵ Sledování projevů extremismu se Ministerstvo vnitra věnuje samostatně v rámci *Koncepce boji proti extremismu*. Bližší informace ohledně aktuální situace v ČR jsou dostupné ve zprávě *Extremismus – Souhrnná situační zpráva za 2. čtvrtletí 2015*. Online na webových stránkách Ministerstva vnitra: <http://www.mvcr.cz/clanek/ctvrtletni-zpravy-o-extremismu-odboru-bezpecnostni-politiky-mv.aspx>.

Demografický vývoj v ČR

2.14. Od konce 90. let 20. století dochází ve všech vyspělých státech Evropy, ČR tudíž nevyjímaje, ke stárnutí populace¹⁶. Vývoj demografické skladby v ČR a jeho prognózy přibližuje graf č. 1. V roce 2013 se míra porodnosti v ČR dostala na tak nízkou úroveň, že již nedosahovala prosté reprodukce obyvatelstva. Jak ukazují stávající prognózy, počet obyvatel ČR se bude i do budoucna nadále snižovat¹⁷.

Graf č. 1. Vývoj demografické skladby obyvatelstva ČR od roku 1990

Zdroj: MV ČR¹⁸

¹⁶ Ke stárnutí populace dochází v důsledku několika faktorů, mezi které patří např. celková změna životního stylu, zlepšení životních podmínek, lepší zdravotní péče a s tím související prodloužování střední délky života, vyšší zapojení a uplatnění pro ženy na trhu práce a s tím spojené odsouvání mateřství do pozdějšího věku, nelze ani opominout menší sociální jistoty apod.

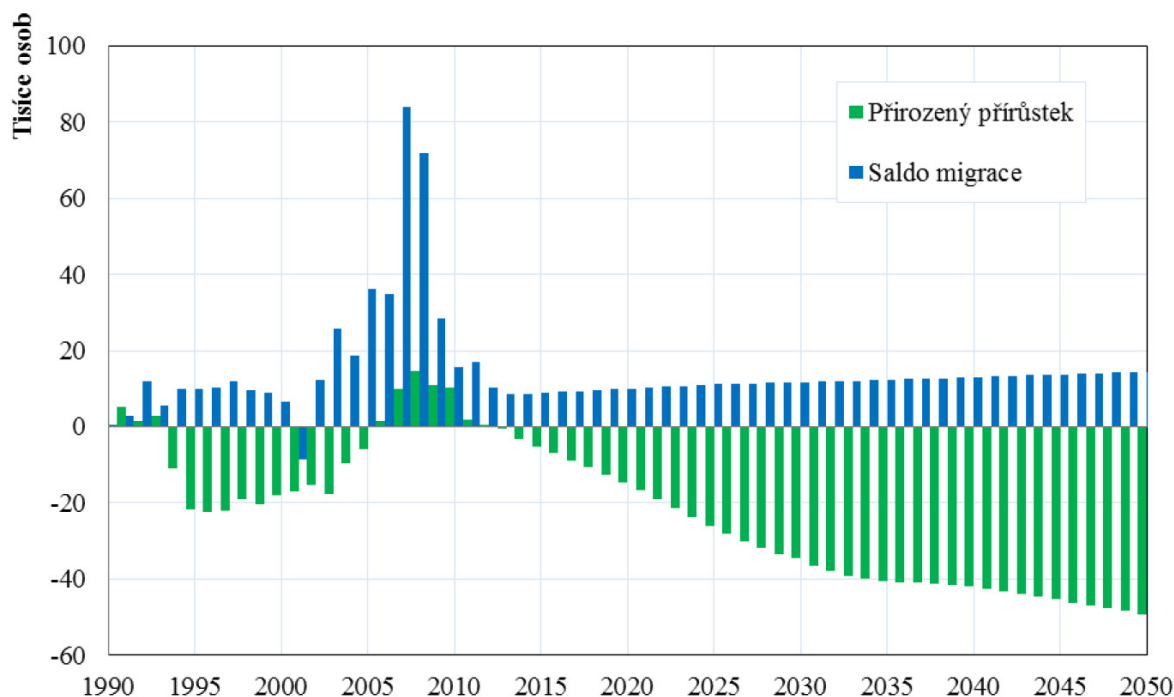
¹⁷ Podle výsledků střední varianty *Projekce obyvatelstva České republiky do roku 2100 (Projekce 2013)* by měl počet obyvatel ČR poklesnout ze současných 10,52 milionů (pro rok 2013) na 9,81 milionu v roce 2050. Online na webových stránkách Českého statistického úřadu: <https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-ceske-republiky-do-roku-2100-n-fu4s64b8h4>.

¹⁸ *Bezpečnostní rizika pro ČR ze strany demografického vývoje – podkladová demograficko-sociologická studie pro vnitřní potřeby Ministerstva vnitra České republiky, zpracovatel Fakulta informatiky a statistiky, VŠE v Praze, 2015, str. 4.*

2.15. Mimo to se do demografického profilu ČR kromě faktu prostého stárnutí české populace promítá i skutečnost, že se na území ČR zvyšuje počet legálně pobývajících cizinců¹⁹.

- Z výsledků střední varianty Projekce obyvatelstva České republiky do roku 2100, kterou predikoval Český statistický úřad v roce 2013, vyplývá, že by se měl počet cizinců žijících v ČR (počítáno prostým sečtením migračního salda) zvýšit o téměř 450 tisíc na necelých 10 % z celkové populace, viz graf č. 2. K výslednému počtu cizinců je třeba ještě připočítat děti, které se jim narodí během pobytu v ČR²⁰.

Graf č. 2. Přirozený přírůstek a saldo migrace v letech 1990–2050

Zdroj: MV ČR²¹

¹⁹ Od 90. let 20. století konstantní vzestup imigrace do ČR, kromě let 2008–2010, kdy došlo k poklesu imigrace v důsledku celosvětové krize.

²⁰ Český statistický úřad. Online na <https://www.czso.cz/csu/czso/projekce-obyvatelstva-ceske-republiky-do-roku-2100-n-fu4s64b8h4>.

²¹ *Bezpečnostní rizika pro ČR ze strany demografického vývoje* – podkladová demograficko-sociologická studie pro vnitřní potřeby Ministerstva vnitra České republiky, zpracovatel Fakulta informatiky a statistiky, VŠE v Praze, 2015, str. 9.

2.16. Změny ve struktuře obyvatelstva, tj. jak snižování podílu osob v předproduktivním (0-14 let), ale zejména v produktivním věku (15-65 let), zvyšování postproduktivní (65+) složky populace, tak nárůst počtu cizinců s sebou přinášejí nové bezpečnostní výzvy pro Policii ČR²². Rovněž zvyšující se počty seniorů v populaci představují riziko vyšší zranitelnosti, a to především u žen, které se dožívají vyššího věku než muži ve stejné věkové kategorii, a tvoří tak početnou základnu domácností jednotlivců (nižší schopnost seniorů se bránit před kriminalitou), viz graf č. 3.

- *K 31. prosinci 2014 bylo na území ČR registrováno celkem 451 923 cizinců²³, z toho trvale bydlící cizinci tvořili ve 35 obcích ČR více než 10 % obyvatelstva²⁴. Nejpočetnější skupiny registrovaných cizinců na území ČR tvořily osoby se státním občanstvím zemí Ukrajina (117 810), Slovensko (84 380), Vietnam (53 110), Rusko (36 055), Německo (20 780) a Polsko (17 856)²⁵. Nejvyšší podíl cizinců se nacházel v Karlovarském a Plzeňském kraji (zejména v příhraničí), dále pak ve Středočeském kraji a Praze.*

2.17. Současně nelze opomenout fakt, že **stárnutí populace a zvyšování průměrného věku se bude týkat i samotné Policie ČR**. V současné době je průměrný věk policisty 37,8 let (policistky 38,6 let), avšak dle prognóz by se měl v roce 2050 posunout až na 45 let. Zůstanou-li pro nábor do policejního sboru do budoucna stejné preference, tj. nábor především mladých lidí (do 30 let), bude zde zásadním způsobem chybět dostatečná základna pro výběr budoucích policistů. Tuto skutečnost je potřeba anticipovat a vhodně vytipovat alternativní zdroje pro výběr budoucích policistů.

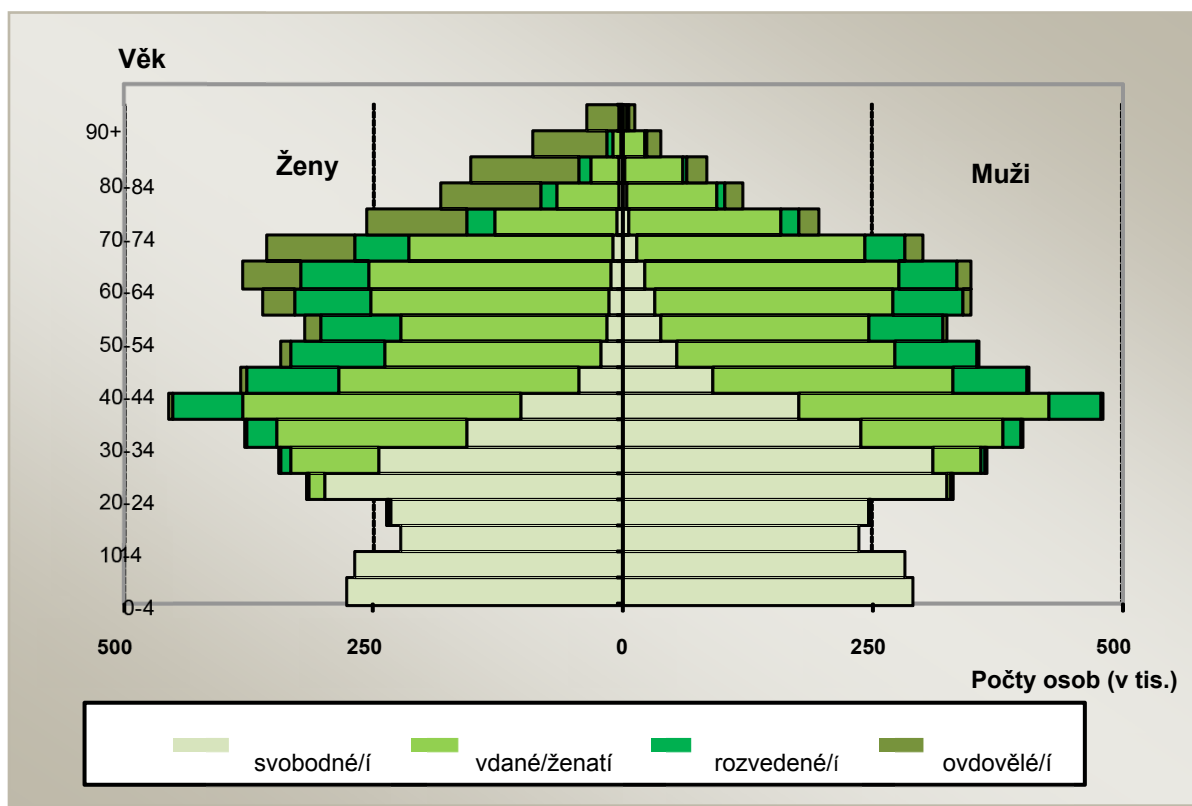
²² Nyní představují cizinci v ČR zhruba 4 % populace a na trestné činnosti se podílejí asi jen z 6 %. Nicméně v některých oblastech (např. organizovaný zločin) může dosahovat tento podíl i 50 %. Jedním z hlavních problémů je drogová kriminalita v příhraničí, kde je páchána především organizovanými skupinami občanů Vietnamu, kteří se zaměřují na pěstování a distribuci marihuany a výrobu a prodej metamfetaminu (Pervitin/Crystal). Blíže viz *Koncepce boje proti organizovanému zločinu za rok 2014*, online na webových stránkách Ministerstva vnitra: <http://www.mvcr.cz/clanek/bezpecnostni-hrozby-337414.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>.

²³ Český statistický úřad. Online na <https://www.czso.cz/csu/cizinci/cizinci-pocet-cizincu>.

²⁴ Viz např. Potůčky (24,3 %; Karlovy Vary), Rozvadov (17,3 %; Tachov). Praha-Štěrboholy (17,0 %), Praha-Dolní Měcholupy (12,3 %), ale rovněž lze zmínit i Brno-jih (11,8 %), Strážný (28,5 %; Prachatice) nebo Hřensko (19,9 %; Děčín).

²⁵ Sčítání lidu, domů a bytů 2011. Online na <http://vbd.czso.cz>.

Graf č. 3. Obyvatelstvo podle pohlaví, věku a rodinného stavu

Zdroj: Český statistický úřad, 2013

2.18. Nastíněný vývoj s sebou tedy nese dopady nejen na důchodové a sociální systémy, ale i na strukturaci pracovního trhu a fungování a potřeby společnosti jako takové. Těmito změnami je bezprostředně ovlivňována činnost Policie ČR jakožto orgánu veřejné správy, který zajišťuje veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost státu.

Vzdělávání příslušníků Policie ČR v otázkách aktuálních témat a interkulturních kompetencí patří mezi jedny z klíčových pilířů moderní, profesionální služby. Výchova k toleranci, otevřenosti a nestrannosti představuje nedílnou součást jak základní odborné přípravy, tak specializačních vzdělávacích programů a workshopů pořádaných MV a Policií ČR.

Působení Policie ČR v sociálně vyloučených lokalitách

2.19. Kromě vnějších faktorů, je práce Policie ČR ve vztahu k menšinám ovlivněna jevy, které vznikají uvnitř české společnosti – sociálně-patologické jevy (např. porušování práva, nelegální ekonomické aktivity, užívání návykových látek atd.) v prostředí sociálně vyloučených lokalit (SVL), které mají úzkou provázanost na problematiku sociálního vyloučení obecně²⁶. Policie ČR situaci v SVL podrobně monitoruje a vyhodnocuje mimo jiné i v pravidelných pololetních reportech viz *Zpráva o činnosti styčných důstojníků pro menšiny a jejich pracovních skupin (za dané období)*²⁷.

2.20. Aktualizovaná *Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR*²⁸ potvrdila, že se míra naléhavosti tohoto problému od roku 2006 neumenšila, ba naopak – počet obyvatel žijících v SVL se zvýšil z původních cca 80 tis obyvatel na současných cca 115 tisíc. Paralelně s tím došlo k nárůstu počtu SVL, a to z původních cca 300 lokalit v roce 2006 na současných 606 lokalit²⁹.

2.20.1. Z analýzy vyplývá, že se podstatně změnil charakter sociálního vyloučení → přestává být dominantní sociální vyloučení ve městech; **sociálně vyloučené osoby se stále častěji stěhují a nově vznikající lokality jsou často v místech s nízkou nebo málo rozvinutou infrastrukturou**. V těchto místech (obcích) bohužel často na takovou situaci nejsou připraveni, dominuje nedostatečné pokrytí nebo přímo absence základních sociálních a terénních služeb.

2.20.2 Z analýzy rovněž vyplynulo, že oproti roku 2006 přibylo lokalit, kde Romové tvoří většinu obyvatel → v SVL stále častěji najdeme i osoby z majoritní společnosti, zejména seniory.

²⁶ Sociální vyloučení lze chápat jako „vyloučení jedinců nebo sociálních skupin z ekonomického a sociálního života (z trhu práce, společenských organizací, sousedství v majoritní populaci apod.), a tím i z možnosti podílet se na právech (především sociálních), životních prostředcích a zdrojích blahobytu sdílených zbytkem populace“. Mareš, P. (2006). Faktory sociálního vyloučení, VÚPSV Praha, výzkumné centrum Brno, str. 7.

²⁷ Ministerstvo vnitra ČR. Online na <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-cinnosti-stycnych-dustojniku-pro-mensiny-a-jejich-pracovnich-skupin-za-2-pololeti-2014-pdf.aspx>.

²⁸ *Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR* byla zpracována společností GAC, spol. s r.o. pro MPSV. Analýza přináší aktuální a komplexní informace o vývoji a charakteru sociálního vyloučení od roku 2006 do současnosti. Analýza je dostupná online na <http://www.romea.cz/cz/zpravodajstvi/domaci/pocet-socialne-vyloucenych-lokalit-narostl-od-roku-2006-na-dvojnaseboek-je-jich-606>.

²⁹ *Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR*, GAC, spol. s r.o., str. 7. Metodologie pro určení „sociálně vyloučené lokality“ je uvedena na str. 11-19.

2.20.3. Se změnou charakteru sociálního vyloučení se změnila i struktura SVL podle velikosti. **Obecně mají lokality tendenci se zmenšovat**, tj. roste počet lokalit, ale snižuje se průměrný počet obyvatel v jedné lokalitě → zatímco v roce 2006 připadalo na jednu SVL přibližně 271 obyvatel, v roce 2014 se jednalo o cca 188 osob³⁰.

2.21. Existence SVL ohrožuje sociální a ekonomickou soudržnost české společnosti. Paralelně polarizuje a vzdaluje obě strany – majoritní i minoritní část od možného dialogu a hledání společného řešení. Většinová, majoritní část odvozuje svůj způsob života od zaměstnání, mzdy a spotřeby vymezené pracovními příjmy, a pohlíží na menšinovou část, která se propadla mimo pracovní trh, provází ji dlouhodobá nezaměstnanost a životní způsob závislý na sociálních dávkách, půjčkách, dlužích a jiných způsobech získávání doplňkových příjmů a obživy, z optiky nadřazenosti, nezájmu a nepochopení.

- *Osoby a rodiny žijící v SVL často charakterizuje nízké právní vědomí, ekonomická a finanční negramotnost, snížená kvalita života, nízké příjmy atd. V prostředí SVL existuje zvýšená nedůvěra v platnost zákonů a vymahatelnost práva, obecně snížený zájem o kvalitu životního prostředí v lokalitě či potřeba alespoň symbolického úniku prostřednictvím užívání omamných a psychotropních látek apod. V těchto podmínkách se obyvatelé SVL snadněji stávají oběťmi uzavřeného ekonomického systému (lichva, půjčky u nebankovních institucí, šedá ekonomika), nelegálního jednání, a z tohoto prostředí (z valné většiny) je pro ně nemožné se vymanit bez cizí pomoci.*

2.22. V situaci sociálního vyloučení žije přibližně jedna třetina Romů³¹, která trpí nízkou vzdělaností, nekvalifikovaností, dlouhodobou nezaměstnaností a chudobou. Většina Romů, bez ohledu na jejich sociální situaci, trpí společenským vyloučením³², diskriminací, nárůstem rasismu a anticiganismu. **Tento jev ohrožuje nejen Romy samotné, ale ve svém**

³⁰ Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR, GAC, spol. s r.o., str. 33.

³¹ Sociálně vyloučených Romů je v ČR v současné době odhadem 80 – 115 tisíc, což představuje asi třetinu z celkového počtu Romů žijících v ČR, viz blíže *Strategie sociálního začleňování 2014–2020*, str. 62.

³² Z výsledku průzkumu Centra pro výzkum veřejného mínění (únor 2015) vyjádřily nesympatie vůči Romům více než čtyři pětiny (82%) dotazovaných, přičemž polovina (51 %) zvolila odpověď „velmi nesympatičtí“, zatímco sympatie Romům vyjádřila jen 4 % dotázaných. Vztah české veřejnosti k národnostním skupinám žijícím v ČR – únor 2015. Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v. v. i. Online na http://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c1/a7352/f3/ov150306.pdf.

důsledku fungování celé společnosti. Nejčastějšími místy možných konfliktů jsou regiony, ve kterých je celkově nižší životní úroveň, zvýšená koncentrace nezaměstnaných osob, vyšší počet SVL apod. Jedná se především o Moravskoslezský, Ústecký, Liberecký, Olomoucký a Jihomoravský kraj³³.

- *Nicméně, na rozdíl od roku 2013, kdy ČR zažila větší množství protiromských demonstrací, a nejen ve výše jmenovaných krajích, nebyly v průběhu roku 2014 z hlediska problematiky SVL zaznamenány významnější incidenty, které by se vymkly kontrole nebo jejichž mediální ohlas by vyvolal výraznější aktivitu PEX směřující vůči Romům či obyvatelům SVL.*

2.23. Výskyt největších SVL koresponduje s dlouhodobě strukturálně postiženými regiony, především v severních Čechách a na Moravě. V těchto regionech, kam byl již v minulosti a naposledy od 50. až 70. let 20. století koncentrován těžký a chemický průmysl, doly, hutě a další rozsáhlé komplexy, byla podporována migrace potřebných pracovních sil, výstavba laciného bydlení a panelových sídlišť. Útlum těžebních činností v důsledku restrukturalizace průmyslu po roce 1990, stagnace rozvoje infrastruktury včetně školství, silně narušené životní prostředí zapříčinily mimo jiné ekonomické, sociální i vzdělanostní zaostání těchto regionů a existenci SVL³⁴. Tyto regiony se potýkají s vysokou mírou nezaměstnanosti, souvisejících sociopatologických jevů a bezpečnostních rizik.

- *Obecně lze říct, že bezpečnostní rizika spojená se SVL spočívají zejména v páchaní majetkové a násilné trestné činnosti, dochází k výrobě a distribuci omamných a psychotropních látek, projevům vandalismu, krádežím barevných kovů, rušení nočního klidu, trestné činnosti násilného charakteru, a to převážně ze strany mladistvých pachatelů.*

2.24. Kromě změn v průmyslu a politice zaměstnanosti, došlo i ke změnám ve struktuře vlastnictví bytového fondu. Obecně se přistoupilo k masivnímu prodeji obecních bytů do soukromého vlastnictví a převodu družstevních bytů do vlastnictví jednotlivým členům. Tato

³³ Viz *Zpráva o činnosti styčných důstojníků pro menšiny a členů pracovních skupin za 1. pol. 2014*. Online na webových stránkách Ministerstva vnitra: <http://www.mvcr.cz/soubor/zprava-o-cinnosti-styčných-dustojniku-pro-mensiny-1-pololeti-2014-pdf.aspx>.

³⁴ *Východiska strategie boje proti sociálnímu vyloučení - Východiska pro formulaci a implementaci politiky začleňování obyvatel vyloučených lokalit do české společnosti a její sociální a ekonomické struktury* (2010). GAC spol. s r.o. a Socioclub, str. 7. Online na webových stránkách Vlády ČR: http://www.vlada.cz/assets/ppov/zmocnenec-vlady-pro-lidska-prava/aktuality/vychodiska_strategie.pdf.

skutečnost se negativně projevila zejména u sociálně slabých osob, pro které bylo téměř nemožné si soběstačně obstarat finanční prostředky už na pronájem bytu, natož na jeho koupi. K této skutečnosti se váže současný problém **dlouhodobých ubytovacích zařízení**. Rizikem je mimo často nevyhovující hygienický a technický stav zařízení především vědomé zneužívání životní situace ubytovaných osob ze strany samotných majitelů³⁵.

2.25. Problémem je ovšem i skutečnost, že v okolí ubytoven dochází k sociálnímu a interetnickému napětí, přičemž neutěšený stav těch, kteří v nich žijí, se nejen konzervuje, ale i nadále zhoršuje.

- *Novela zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů a dalších souvisejících zákonů (nově zákon č. 252/2014 Sb., v platnosti od 1. 1. 2015) se tímto problémem zabývá. Cílem novely bylo zjednodušit řízení o doplatku na bydlení³⁶ a zamezit jeho vyplácení do nevyhovujících prostor, současně zabránit nedůvodnému vynakládání finančních prostředků na tuto dávku do ubytoven, kde dochází ke zneužívání této dávky k neúměrným ziskům majitelů těchto ubytoven. Paralelně by měla novela zvyšovat motivaci osob k řešení své nepříznivé bytové sociální situace.*

2.26. V souvislosti se SVL je obvykle zmiňována i problematika sběru kovů. Sběr kovů i jiného odpadu nezřídka znamená pro sociálně slabé občany možnost přivýdělku. Nicméně, ne vždy tuto možnost využívají legální cestou. Právě přetrvávající krádeže barevných kovů, železa nebo jiného odpadu byly podnětem ke změně vyhlášky č. 383/2001 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů. Nová vyhláška č. 27/2015 Sb., která vstoupila v platnost v lednu 2015, upravuje a zpřísňuje podmínky výkupu železa a barevných kovů. Od 1. března 2015 je zásadní změnou fakt, že při výkupu železa a barevných kovů platí **zákaz výplaty peněz v hotovosti**. Výplata je nově možná

³⁵ Majitelé ubytoven a soukromých domů a bytů využívají institutu zvláštního příjemce dávky. Výjimkou není ani situace, kdy na účty provozovatelů ubytovacích zařízení jsou zasílány úřady práce veškeré sociální dávky rodin. Ti pak s nimi svévolně zacházejí, výjimkou není ani půjčování na lichvářský úrok.

³⁶ **Doplatek na bydlení** je jednou z dávek, kterou stát přispívá lidem, kteří se ocitli bez prostředků a nemohou si zabezpečit bydlení – ani s poskytnutým příspěvkem na bydlení ze systému státní sociální podpory. Od 1. května 2015 rovněž Úřad práce ČR v rámci žádostí o dávky přihlíží k tomu, zda ubytovna splňuje či nespĺňuje hygienické standardy dlouhodobých ubytovacích zařízení. Nově také od května 2015 musely obce se samostatnou působností poskytovat souhlas s výplatou sociální dávky žadatelům těch ubytovacích zařízení, které na jejich území leží. Nicméně v praxi se tento záměr ukázal jako kontraverzní, zasahující do práva na pomoc v hmotné nouzi. Momentálně připravuje Ministerstvo práce a sociálních věcí návrh na úpravu výše zmiňované novely.

pouze bezhotovostním převodem nebo poštovní poukázkou. Do budoucna se rovněž uvažuje o zpřísnění podmínek pro vydávání licencí všem tuzemským sběrnám.

2.27. Mezi závažné problémy spojenými se SVL (i když samozřejmě ne pouze s nimi) je **nárůst počtu výrobců a distributorů drog**³⁷. Je znepokojivé, že prodejem drog se někdy živí celé velkorodiny, lichváři i samotní ubytovatelé. **Současně s tím roste i počet uživatelů**. Ačkoliv neexistují přesná data pro porovnání počtu uživatelů v běžné populaci a v SVL, hrubé kvalifikované **odhady podílu uživatelů na celkové populaci v SVL se pohybují v rozpětí 10 – 70 %**³⁸.

- *Užívání drog má kromě bezpečnostních rizik rovněž zdravotní a sociální dopady. Dochází ke znečišťování okolí, šíření chorob, nefunkčnosti běžných sociálních vazeb, ztrátě pocitu bezpečí, zadlužování rodin, ohrožení dětí (rodiče uživatelé) apod. S drogami souvisí také obtížná zaměstnatelnost (i v případě, že by se v lokalitě dařilo vytvářet pracovní příležitosti, většina uživatelů drog je prakticky nezaměstnatelná), odcizení a nemožnost pracovat s komunitou jako celkem (selhávání nástrojů sociální a komunitní práce, dokud se nevyřeší problém závislosti).*

2.28. Policie ČR zde sehrává důležitou roli nejen jako orgán represivní, odhalující protiprávní jednání, nýbrž zároveň jako **garant práva, ochrany a dodržování lidských práv**. Policie ČR zde vhodnými preventivními aktivitami usiluje o zvyšování právního povědomí a informovanosti obyvatel SVL (např. v jakých oblastech je vhodné se obrátit na Policii ČR, kdy na jiné subjekty apod.) včetně předání informací o postizích za nelegální jednání.

³⁷ Problematikou drog se Ministerstvo vnitra detailněji zabývá ve spolupráci s Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky, která byla zřízena na základě usnesení vlády č. 643 ze dne 19. června 2002. Klíčovým koncepčním dokumentem je *Národní strategie protidrogové politiky na období 2010-2018*, která byla schválena dne 10. května 2010 usnesením vlády č. 340. Věcným gestorem pro problematiku drog na MV je OBPPK, za Policii ČR pak Národní protidrogová centrála služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR (NPC).

³⁸ Zpráva o bezpečnostních rizicích v sociálně vyloučených lokalitách za 1. pololetí roku 2014, Agentura pro sociální začleňování, str. 17.

Je nezbytné, aby byla podpořena opatření, která napomohou k účinnému potírání patologických a kriminogenních jevů v SVL. Ze strany Policie ČR je žádoucí, aby do SVL vstupovala jako partner, který obyvatelům SVL nabídne faktickou pomoc při řešení bezpečnostních otázek v rámci své zákonné kompetence, přičemž současně disponuje informacemi ohledně pomoci ze strany dalších orgánů veřejné správy nebo neziskového sektoru.

Východiska činnosti Policie ČR ve vztahu k menšinám

2.29. Současná situace v ČR v kontextu mezinárodních vlivů i poměrů uvnitř české společnosti přináší na činnost Policie ČR odlišné nároky a očekávání než tomu bylo v minulosti. Polarizace společnosti díky přítomnosti rozdílných kultur a etnicit, avšak i díky rozdílným sociálně ekonomickým podmínkám vyžaduje adaptaci Policie ČR na tyto změny.

2.30. Jedním z nezbytných základů pro činnost Policie ČR (a ostatních subjektů veřejné správy) v prostředí SVL je pochopení, že jednání sociálně vyloučených osob včetně kriminálního jednání je výsledkem adaptace na specifické životní podmínky, **tzn. jednání je vždy osvojené (negenetické), utvářené v určitém prostředí a předávané během procesu socializace**³⁹. Jedná se tedy primárně o **problém sociální**, nikoliv etnický (jakkoliv je to zaměňováno, zejména ve spojitosti s romskou menšinou). K socializaci do prostředí sociálního vyloučení může tudíž dojít u jakéhokoliv jedince nebo skupiny, bez ohledu na okolím připisovanou etnicitu.

- *Je potřeba zdůraznit, že represe není a nemůže být jediným způsobem „řešení“ problematiky osob žijících na okraji společnosti, resp. osob sociálně vyloučených. Neefektivní bude takový přístup, který se zaměří jen na vnější projevy a důsledky sociálně patologických vzorců chování některých občanů, nikoliv na jejich příčiny a prostředí, z nichž vyrůstají.*

³⁹ **Socializace** je proces postupného začleňování člověka do společnosti. V socializačním procesu má nezastupitelnou úlohu sociální (skupinové) prostředí, přičemž rodina je nejvýznamnější ze skupin, které člověka přetvářejí v sociální bytost a formují jeho osobnost, a to zejména v první fázi (matka-dítě), tzv. primární socializace. Na primární socializaci navazuje socializace sekundární. Zde hrají hlavní roli interakce s ostatními osobami. Obě fáze socializace předurčují, jak budou sociální zkušenosti interpretovány a jak bude v souladu s těmito interpretacemi jednáno. Viz blíže Berger, P. L. - Luckmann, T. (1999). *Sociální konstrukce reality*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, str. 8. nebo Havlík, R. (1997). Úvod do sociologie, str. 42.

Situaci sociálně vyloučených osob je nutné řešit komplexně, v koordinaci státu, samospráv a neziskového sektoru.

2.31. Cenné inspirace v oblasti policejní práce na úseku menšin lze hledat v práci zahraničních policejních sborů, které se problematikou činnosti policie ve vztahu k menšinám rovněž zabývají a mají s ní již dlouhodobé zkušenosti. **Zahraniční policejní sbory** v souvislosti s menšinovými skupinami nebo jednotlivci uplatňují kromě jiného zavedení systémového celoživotního vzdělávání policistů v oblasti interkulturních kompetencí, znalostí a dovedností, nábor policistů z řad příslušníků menšin, reflexi vlastních postojů a filozofii policejní práce založenou na vzájemné důvěře a respektu, tzv. community policing⁴⁰.

2.32. Základním nástrojem pro činnosti Policie ČR ve vztahu k menšinám jsou tzv. **styční důstojníci pro menšiny**. Tito specialisté jsou ustanoveni při všech krajských ředitelstvích Policie ČR (KŘP) již od roku 2005. Jejich hlavním úkolem je **zprostředkování komunikace mezi příslušníky menšin a Policí ČR**. K tomu se pojí navazování spolupráce s lokálními samosprávami a vytváření sítě partnerů, se kterými mohou účinně a komplexně řešit bezpečnostní aspekty týkající se menšin. Mezi ostatní aktivity styčného důstojníka/styčné důstojnice pro menšiny patří především:

- ✓ systematický monitoring výskytu potencionálních bezpečnostních rizik, kriminogenních faktorů a ohnisek napětí v souvislosti s menšinami,
- ✓ lokální znalost příslušníků menšinových skupin a SVL včetně jejich struktury,
- ✓ součinnost útvarům a organizačním článkům policie při řešení závažných případů souvisejících s menšinami,
- ✓ podílení se na tvorbě komunitních a krizových plánů,
- ✓ iniciace, organizace a realizace preventivních činností policie ve vztahu k menšinám,
- ✓ prezentace práce policie přímo v prostředí menšin, atd.

- *V roce 2013 převzalo gesci za koordinaci práce policie s menšinami Ředitelství služby pořádkové policie PP ČR. S touto změnou došlo současně k jednotnému zařazení styčných důstojníků pro menšiny, kteří v minulosti působili pod různými policejními útvary, pod odbor služby*

⁴⁰ **Community policing**, neboli policejní práce založená na vzájemné důvěře a respektu s majoritní, ale i menšinovou populací je zjednodušeně souhrn policejních přístupů, které dokáží identifikovat a pojmenovat řadu problémů v oblasti veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti, a v návaznosti na tyto problémy navrhnout opatření, která budou těmto problémům předcházet a to nejen vlastních, tedy policejních, ale i takových, na kterých se bude podílet široká veřejnost. Bližší informace online na webových stránkách Ministerstva vnitra: <http://www.mvcr.cz/clanek/community-policing.aspx>.

pořádkové policie. Tato organizační změna byla promítnuta do nově vydaného závazného pokynu policejního prezidenta č. 258/2013, o činnosti na úseku menšin, který současně obsahuje výčet činnosti styčných důstojníků pro menšiny a členů pracovních skupin.

⇒ **Mezi hlavní pozitivní dopady působení styčných důstojníků pro menšiny patří zefektivnění komunikace s příslušníky menšin a ostatními zainteresovanými institucemi, zkvalitnění policejní práce v oblasti odhalování latentní kriminality⁴¹ týkající se menšinových komunit a včasná prevence vzniku interetnických konfliktů.**

2.33. V souvislosti s odhalováním latentní kriminality ve spojitosti s menšinami a SVL styční důstojníci pro menšiny usilují o nové postupy, jak tyto typy kriminality řešit. Vychází zejména z toho, že závažná latentní kriminalita je důsledkem uzavřenosti menšinových skupin, nízkého právního povědomí a zároveň příčinou tzv. bagatelní trestné činnosti, která má dopad na celou společnost. S tímto vědomím také k řešení problémů menšinových skupin a jejich příslušníků přistupují.

2.33.1. V prostředí SVL je přirozená role a autorita policie, kterou plní ve vztahu k většinové společnosti, často oslabená, a to z různých důvodů, jako např.

⇒ **Neznalost sociálního prostředí**

- *Místní znalost je tím lepší, čím je policista více spjat s daným prostředím. Pokud menšiny tvoří sociálně uzavřené komunity, je znalost takového terénu ze strany policisty, který je v občanském životě příslušníkem většiny menší, než pokud by se rekrutoval z dané menšiny.*

⇒ **Neztotožnění se s potřebami menšin**

- *Menšiny často nevnímají Policii ČR jako „svou“ policii, ale jako vnější „cizí“ element, který jim vstupuje do života (obecně jako represivní).*

⇒ **Neochota řešit problémy menšiny**

- *Bagatelizování problémů, někdy i takový postoj, že za problémy menšin si můžou „sami“ a jsou to „jejich“ problémy. Ke zlehčování problémů spjatých s příslušníky menšin může vést i větší obtížnost komunikace, zdánlivá „odpudivost“ problematiky, nižší úspěšnost při objasňování trestní činnosti apod.*

⁴¹ Latentní kriminalitou se rozumí rozdíl mezi skutečnou kriminalitou a kriminalitou registrovanou policejními orgány.

- ⇒ **Nedostatečné interkulturní kompetence a chápání menšinových specifík**
 - *Komunikace policistů s příslušníky menšin bude vždy komunikací interkulturní, a tedy potenciálně konfliktní či plná nedorozumění. V tomto ohledu je nutné, aby policisté brali tato fakta v úvahu a při komunikaci s druhou stranou byli obezřetní, slušní a především empatičtí.*
- ⇒ **Nevyhovující jazyková vybavenost**
 - *Jazyková bariéra představuje významnou překážku Policie ČR při kontaktu s menšinami. Neznalost jazyka snižuje možnost efektivní komunikace, brání vzájemné spolupráci a navozování pocitu důvěry.*

2.34. Ke změně postojů menšinových skupin vůči Policii ČR a oboustrannému zvyšování důvěry může napomoci např.

- ⇒ vyšší angažovanost Policie ČR při řešení bezpečnostních problémů spojených s příslušníky menšin,
- ⇒ proaktivní jednání s ostatními dotčenými institucemi nebo organizacemi⁴²,
- ⇒ důsledné respektování principu rovnosti před zákonem,
- ⇒ empatické a zdvořilé chování,
- ⇒ znalost interkulturních specifík,
- ⇒ jazyková vybavenost,
- ⇒ důsledný monitoring a potírání projevů rasové nebo jinak motivované nesnášenlivosti,
- ⇒ zvyšování povědomí o činnosti a možnostech Policie ČR v prostředí menšinových skupin,
- ⇒ lokální aktivity s příslušníky menšin atd.

2.35. Rovněž je vhodné sdílet a replikovat příklady dobré praxe mezi styčnými důstojníky pro menšiny jednotlivých KŘP⁴³, využívat příkladů dobré praxe ze zahraničí a zaměřovat se na výměnu zkušeností v rámci spolupráce s dalšími zainteresovanými subjekty v ČR.

⁴² V praxi se jako velmi přínosná ukazuje zejména spolupráce s asistenty prevence kriminality, kteří v rámci podpory ze strany Ministerstva vnitra působí jako zaměstnanci obecních policí. Asistenti prevence kriminality významným způsobem přispívají ke zklidnění situace v daných SVL, zvýšení pocitu bezpečí občanů měst i objasněnosti páchané trestné činnosti, což dokládají nejen obecné statistiky kriminality, ale i nezávislé poznatky výzkumných týmů, např. při zpracovávání aktualizované *Analýzy sociálně vyloučených lokalit v ČR* (GAC, spol. s r.o., 2015).

2.36. Je vhodné se také zaměřit na odstranění překážek v komunikaci Policie ČR s příslušníky menšin, zvláště s cizinci. Jednou z takovýchto překážek lze přirozeně spatřovat v jazykové bariéře. Bereme-li jako fakt, že nezbytnou součástí komunikace a navození důvěry je schopnost vzájemného dorozumění se, je potřeba této oblasti věnovat intenzivní pozornost (s tím souvisí i schopnost komunikace s příslušníky národnostních menšin, např. v souvislosti s nově uznanou vietnamskou menšinou, kdy u občanů ČR vietnamské národnosti lze předpokládat nízkou znalost češtiny).

Základy pro činnost Policie ČR ve vztahu k příslušníkům menšin je tedy nezbytné založit jak na kontinuálním vzdělávání k dané problematice včetně prevence vytváření a odbourávání negativních postojů k příslušníkům menšinových skupin ve svých vlastních řadách, tak na postupném zavádění systémových opatření, která budou napomáhat k efektivnější činnosti Policie ČR na úseku menšin a ke zlepšení důvěry mezi příslušníky menšin a Policií ČR.

⁴³ Bližší informace ohledně spolupráce a dalších aktivit styčných důstojníků jsou k dispozici ve *Zprávě o činnosti styčných důstojníků pro menšiny a jejich pracovních skupin za 2. pololetí 2014*. Online na webových stránkách Ministerstva vnitra: <http://www.mvcr.cz/clanek/prace-policie-ve-vztahu-k-mensinam.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>.

3. Hlavní aktivity Ministerstva vnitra ČR a Policie ČR na úseku menšin v období let 2013–2014 (s přesahem do 1. pol. roku 2015)

3.1. Cílem aktivit MV a Policie ČR v oblasti práce s menšinami pro období let 2013–2014 byla jednak opatření, které reagovala na aktuální dění, a současně aktivity směřující i nadále k adaptaci Policie ČR na aktuální společenské, ekonomické i sociální změny v tom smyslu, aby byli její příslušníci kompetentněji, odborněji a systémověji lépe vybaveni pro práci v prostředí se zvýšeným počtem menšin.

3.1.1. Ministr vnitra ustanovil pracovní skupinu zaměřenou na snižování bezpečnostních rizik v sociálně vyloučených lokalitách, která se poprvé sešla dne 25. července 2013. Výstupem pracovní skupiny byl materiál „*Souhrn návrhů opatření ke snižování bezpečnostních rizik v sociálně vyloučených lokalitách*“, který obsahoval opatření ve dvou základních 2 pilířích, s dalším členěním na krátkodobá a střednědobá opatření.

3.1.2. V návaznosti na usnesení vlády č. 935 ze dne 11. prosince 2013 k opatřením pro řešení sociálních nepokojů připravilo MV ve spolupráci s Policií ČR v březnu 2014 „*Metodiku mediální komunikace za účelem snižování bezpečnostních rizik v sociálně vyloučených lokalitách*“. Metodika mimo jiné podporuje aktivní přístup Policie ČR směrem k novinářům a upozorňuje i na nutnost spolupráce a koordinovaného přístupu s dalšími partnery, zejména samosprávou.

3.1.3. V reakci na situaci ve Šluknovském výběžku a po dohodě s příslušnými ministerstvy, vydal ministr vnitra dne 15. května 2014 pokyn ke zřízení meziresortní **Pracovní skupiny pro řešení problémů sociálně vyloučených lokalit**. Členy pracovní skupiny jsou zástupci Ministerstva vnitra, Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva průmyslu a obchodu, Ministerstva životního prostředí a Úřadu vlády (v zastoupení ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu)⁴⁴, nově rovněž zástupci Policie ČR, Svazu měst a obcí ČR, Asociace krajů ČR a Ministerstva financí.

⁴⁴ Ve své činnosti se zaměřila především na následující témata: změnu ve vyplácení dávek na bydlení (garant ministryně práce a sociálních věcí), podporu průmyslových zón a brownfields (garant ministr průmyslu a obchodu), změnu metodiky při výkupu železa a jiných surovin (garant ministr životního prostředí), podporu začlenění menšin (garant ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu) a sociálně patologické jevy, kriminalitu a drogy (garant ministr vnitra).

3.1.4. Dalším krokem k eliminování vzniku sociálních střetů bylo **navýšení systemizovaných služebních míst o celkem 1122 míst v rámci celé Policie ČR** v průběhu roku 2014. Navýšení bylo soustředěno zejména k těm KŘP, která mají velký počet územních obvodů s rizikovými lokalitami⁴⁵.

3.2. Ve dnech **17. až 18. října 2013** uspořádalo Policejní prezidium ČR v Červené nad Vltavou celorepublikovou poradou styčných důstojníků pro menšiny, které se zúčastnili i zástupci OBPPK. Porada byla zaměřena na oblast novinek v činnosti na úseku menšin – zavádění standardů činnosti styčných důstojníků pro menšiny a členů jejich pracovních skupin a metodiku hodnocení jejich činnosti. Dále byly prezentovány činnosti jednotlivých KŘP na úseku menšin a diskuse k týmovému webu na intranetu Policie ČR.

3.3. V rámci rozvoje systémových opatření stanovených ve *Strategii pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období 2013–2014* byly závazným pokynem policejního prezidenta č. 258/2013, o činnosti na úseku menšin, implementovány do vnitřních předpisů Policie ČR *Standardy činnosti styčných důstojníků pro menšiny, Metodika činnosti Policie ČR na úseku menšin, Metodika hodnocení činnosti Policie ČR* a byla zavedena další opatření směřující ke zkvalitnění a zefektivnění činnosti Policie ČR na úseku menšin (podrobnější vyhodnocení plnění viz kapitola 6. *Seznam příloh*).

3.4. V **listopadu 2014** byl zahájen projekt „**Zavádění policejních specialistů v oblasti policejní práce ve vztahu k minoritní skupině Romů v sociálně vyloučených lokalitách**“ v rámci Programu CZ14 – *Spolupráce v rámci Schengenu a boj proti příhraniční a organizované trestné činnosti, včetně nezákonného obchodování s lidmi a migrace zločineckých skupin*. Gestorem projektu je Ředitelství služby pořádkové policie PP ČR⁴⁶ a spolufinancování zajištěno ze strany Norských finančních mechanismů. Policejní specialisté jsou pilotně zaváděni zejména ve strukturálně zatížených regionech se zvýšeným počtem SVL – Moravskoslezský, Karlovarský, Olomoucký a Ústecký kraj. Projekt reaguje na potřeby komplexnějšího řešení stávajících bezpečnostních rizik v SVL. Projekt je realizován v období 2014–2016.

- *Projekt se inspiroval zkušenostmi Policejního sboru Slovenské republiky, kde byl institut tzv. policejních specialistů pro práci s komunitami zaveden v rámci základních útvarů pořádkové policie v roce 2006. Z původně 18*

⁴⁵ KŘP Moravskoslezského kraje bylo nově posíleno o 160 míst, KŘP Ústeckého kraje o 200 míst, KŘP Jihomoravského kraje o 77 míst, KŘP hl. m. Prahy o 97 míst.

⁴⁶ Blíže k projektu viz webové stránky Policie ČR: <http://www.policie.cz/clanek/kancelar-projektu-a-evropskych-fondu-norske-fondy-2009-2014.aspx?q=Y2hudW09Nw%3d%3d>.

policistů zařazených na tuto pozici, je v současné době zařazeno necelých 250 policistů. V romských vyloučených lokalitách má jejich činnost především preventivní charakter, nicméně díky místní znalosti a kontaktům se jim velmi dobře daří objasňovat bagatelní i závažnou trestnou činnost.

3.5. Ve dnech **11. až 13. března a 6. až 8. listopadu 2013** byla realizována pravidelná **celorepubliková pracovní setkání styčných důstojníků pro menšiny a členů jejich pracovních skupin**. Cílem obou setkání byla jak výměna zkušeností v oblasti práce s menšinami mezi specialisty jednotlivých krajských ředitelství, tak další doškolování v předmětné problematice⁴⁷.

3.6. Ve dnech **10. až 12. března 2014** bylo realizované pravidelné **celorepublikové pracovní setkání styčných důstojníků pro menšiny a členů jejich pracovních skupin**. Na setkání zazněly příspěvky v oblastech **Situační analýza kriminality a možnosti Policie ČR v podpoře preventivních opatření v sociálně vyloučených lokalitách (zaměřeno na Ústecký kraj), Obraz Romů v českých médiích, Čínská komunita v ČR I. a II.**, diskuze se zástupci akademické obce, neziskového sektoru i samosprávy (příspěvek IQ Roma servis, o. s. ohledně kontextu sociálního vyloučení, diskuze se starostkou obce Obrnice a jejích zkušenostech při práci s minoritní skupinou Romů atd.⁴⁸). Součástí setkání byla rovněž výměna zkušeností a dobré praxe mezi jednotlivými kraji (prezentace styčných důstojníků pro menšiny a následná debata).

3.7. Priorita týkající se vzdělávání příslušníků Policie ČR v problematice menšin stanovená ve *Strategii pro práci Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období 2013–2014* – jako dílčí aktivita „**Realizace interaktivních sebezkušenostních tréninků pro příslušníky Policie ČR se zaměřením na problematiku menšin**“ byla realizována v období **květen – říjen 2014** prostřednictvím projektu „Efektivní rozvoj a posilování lidských zdrojů“, reg. č. CZ. 1.04. /4.1.00/A3.00005/. Cílovou skupinu aktivity tvořili styční důstojníci pro menšiny, členové pracovních skupin, interní lektori Policie ČR a další policisté, kteří se ve zvýšené míře dostávají do kontaktu s příslušníky menšin.

3.7.1. Obsah a provedení tréninků byly ze strany příslušníků Policie ČR a interních lektorů Policie ČR hodnoceny velmi kladně. Na základě vyplněných evaluačních dotazníků a zpětné vazby od lektorských týmů lze konstatovat, že **největším**

⁴⁷ Prezentace k uvedeným přednáškám jsou dostupné na intranetových stránkách OBPPK Ministerstva vnitra ČR: <http://web.mv.cz/obp/mensiny/jednani.html>.

⁴⁸ Viz předchozí.

přínosem pro účastníky bylo posilování interpersonálních vztahů a možnost sdílení dobré praxe a vzájemných zkušeností. Dalším identifikovatelným přínosem, který označili sami účastníci, byla **podpora motivace účastníků v práci s cílovou skupinou, rozvoj sebepoznání a lepší vhled do situace menšin** díky zážitkové formě tréninku, který mj. napomůže k citlivému a efektivnímu řešení krizových situací.

3.7.2. Na základě kladných ohlasů a zájmu Policie ČR o rozšíření obsahu sebezkušenostního interaktivního tréninku o téma supervize, duševní hygieny a práce pod stresem, vypracovalo OBPPK ve spolupráci s PP ČR žádost o rozšíření aktivity v rámci stávajícího projektu. Žádost byla schválena na jaře 2015 a samotná realizace této rozšířené aktivity pod názvem „**Realizace interaktivních sebezkušenostních tréninků s důrazem na duševní hygienu**“ bude uskutečněna ve 2. polovině roku 2015. V rámci aktivity se uskuteční celkem 5 běhů a proškoleno bude 50 policistů ze základních útvarů Policie ČR v oblastech se zvýšeným počtem příslušníků menšin nebo SVL.

3.8. Ve dnech **18. až 21. listopadu 2014** realizoval OBPPK ve spolupráci s Ředitelstvím služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR (ŘSPPP PP ČR) další etapu akreditovaného vzdělávacího programu "**Kurz styčných důstojníků a členů pracovních skupin I. a II.**". Cílovou skupinou tohoto kurzu byli opět policisté, kteří se při plnění svých úkolů dostávají ve zvýšené míře do kontaktu s příslušníky různých menšinových skupin. Cílem kurzu bylo osvojení a zdokonalení znalostí a dovedností uplatňovaných při kontaktu s těmito menšinami. V rámci obou kurzů bylo proškoleno více jak 80 policistů včetně 40 policistů zařazených do projektu "Zavádění policejních specialistů v oblasti policejní práce ve vztahu k minoritní skupině Romů v sociálně vyloučených lokalitách".

3.9. Ve dnech **11. až 13. března 2015** uspořádal OBPPK ve spolupráci s ŘSPPP PP ČR **celorepublikové pracovní setkání pro styčné důstojníky pro menšiny KŘP a členy jejich pracovních skupin.** Setkání se zaměřilo na seznámení účastníků s aktuální situací a možnými bezpečnostními riziky na české extremistické scéně, bezpečnostními riziky a možnostmi řešení sociálního vyloučení na úrovni samospráv, představení islámu a jeho historie v ČR. Mimo to byly prezentovány aktivity z předchozího roku, zejména vyhodnocení realizovaných interaktivních sebezkušenostních tréninků, a dále činnosti jednotlivých KŘP a připravované aktivity OBPPK pro rok 2015.

3.10. Ve dnech **14. až 15. května 2015** se uskutečnilo celorepublikové pracovní setkání styčných důstojníků pro menšiny v rámci realizace projektu „Zavádění policejních specialistů

v oblasti policejní práce ve vztahu k minoritní skupině Romů v sociálně vyloučených lokalitách“. Na programu byly projednány následující body:

- ✓ seznámení s přípravou novely ZP PP č. 258/213, zejména zakotvení činnosti „policejních specialistů pro práci v SVL“
- ✓ stav realizace projektu z Norských fondů, příprava dalších aktivit
- ✓ příprava Strategie Policie ČR pro práci s menšinami 2015–2017
- ✓ diskuze ke změně systému hodnocení styčných důstojníků a členů pracovních skupin
- ✓ diskuze ke změně činnosti struktury Zprávy o činnosti pracovní skupiny

3.11. Ve dnech **26. až 28. května 2015** se v rámci výše uvedeného projektu uskutečnil mezinárodní workshop "**Dobrá praxe v policejní práci s minoritní skupinou Romů**", který byl zaměřený na výměnu zkušeností v oblasti policejní práce s minoritní skupinou Romů a aktivit s danou problematikou související.

3.11.1. Workshop zahájil ředitel ředitelství služby pořádkové policie plk. doc. Ing. Martin Hrinko, Ph.D., MBA a velvyslankyně Norského království v České republice, paní Siri Ellen Sletner. Následně se svými prezentacemi vystoupili zástupci OBPPK, Agentury pro sociální začleňování, Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, Národní protidrogové centrály, včetně zástupců zahraničních policejních sborů z Bulharska, Slovenska a Velké Británie a Kanceláře pro demokratické instituce a lidská práva Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OSCE-ODIHR).

4. Strategické cíle Policie ČR ve vztahu k menšinám pro období 2015–2017

Východiska

4.1 Níže uvedené priority byly formulovány s ohledem na aktuální situaci (zohledňující demografické, kulturní a sociálně ekonomické trendy). Stanovené priority navazují na opatření realizovaná v rámci strategického dokumentu pro období let 2013–2014 a souběžně korespondují s dlouhodobým cílem MV, kterým je adaptace Policie ČR na zvyšující se společenskou různorodost tou měrou, aby policie byla schopna efektivní a účinné služby v prostředí s vyšším počtem příslušníků menšin, kulturních odlišností a dalších menšinových specifik.

Strategické cíle

4.2. Strategie 2015–2017 spatřuje jeden z hlavních cílů pro efektivní práci Policie ČR a odhalování kriminality ve specifickém prostředí menšinových skupin nebo SVL v budování důvěry, zlepšování komunikace, místní znalosti, navazování osobních kontaktů a vytváření fungujících partnerství s menšinovými předáky nebo jednotlivými členy menšinových komunit. Na základě těchto identifikovatelných potřeb a poznatků z praxe je jedním z cílů Strategie 2015–2017: **zvyšování důvěry mezi Policií ČR a příslušníky menšin.**

Zvyšování důvěry mezi Policií ČR a příslušníky menšin

- ⇒ *Opatření: Podporovat nábor příslušníků národnostních menšin do policejního sboru Policie ČR*
- ⇒ *Zlepšit komunikaci mezi příslušníky Policie ČR a menšinovými skupinami*

4.3. Vzdělávání policistů je ze strany MV vnímáno jako klíč k profesionalitě Policie ČR. Se zvyšujícím se počtem cizinců a osob s odlišnými kulturními nebo náboženskými zvyky v ČR je nezbytné, aby na tyto odlišnosti byli příslušníci Policie ČR náležitě připraveni.

4.4. Pouze dostatečná vzdělanost a vhléd do problematiky napomůže při garantování a dodržování práv příslušníků menšin, a zároveň pro včasnou eliminaci xenofobních nebo netolerantních postojů ve společnosti i ve vlastních řadách. Posílení institucionální ochrany příslušníků menšinových společenství je zásadním předpokladem k jejich snazšímu začleňování do plnohodnotného života v majoritní společnosti. Tím je definován i další prioritní cíl Strategie 2015–2017: **prohlubování odborných kompetencí příslušníků Policie ČR pro práci s menšinami.**

Prohlubování odborných kompetencí příslušníků Policie ČR pro práci s menšinami

- ⇒ *Opatření: Zařazení metody tzv. zážitkové pedagogiky do vzdělávacího systému Policie ČR*
- ⇒ *Opatření: Identifikace zátěžových situací, k nimž dochází při kontaktu příslušníků Policie ČR s příslušníky menšin*

4.5. Na stanovené strategické cíle a opatření budou navazovat krajské plány činnosti v oblasti aktivit styčných důstojníků ve vztahu k menšinám, určující následně konkrétní úkoly pro daný kraj.

5. Harmonogram plnění strategických cílů pro období 2015–2017

5.1. Zvyšování důvěry mezi Policií ČR a příslušníky menšin

5.1.1. Podporovat nábor příslušníků národnostních menšin do bezpečnostního sboru Policie ČR	
Gestor	PP ČR
Indikátory plnění	<ul style="list-style-type: none">Sestavení plánu pro nábor příslušníků menšin k Policii ČR s vyhodnocením již realizovaných náborových kampaní. Termín: prosinec 2015Realizace plánu. Termín: průběžně od roku 2016

Východiska:

Aktuální situace v oblasti mezinárodní migrace, jakož i dlouhodobý trend přirozeného nárůstu počtu příslušníků národnostních/cizineckých komunit v ČR (viz kapitola *Situace na úseku menšin ve vztahu k Policii ČR – Vlivy globalizace a migrace*) vyvolává nutnost zintenzivnění integračních mechanismů, přičemž jedním z nich je i zastoupení těchto osob u Policie ČR. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově (dále jen „VPŠ a SPŠ MV v Holešově“) realizovala již v období let 2010–2013 projekty spolufinancované z ESF „Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově“ a „Vzdělávání žáků národnostních menšin ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově“⁴⁹. Bohužel však díky razantním úsporám v celém resortu MV byl v letech 2009–2013 pozastaven nábor nových příslušníků k Policii ČR, což neumožnilo přijetí uchazečů, zapojených do výše uvedených projektů. Současná situace je jiná - předpokládá se

⁴⁹ Oba projekty byly spolufinancovány ESF prostřednictvím OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a státním rozpočtem ČR; ve školním roce 2012/2013 byly oba projekty ukončeny a u obou bylo zahájeno pětileté období udržitelnosti. Klíčové aktivity jsou v tomto období plně hrazeny z prostředků školy. V době od 1. 3. 2010 – 30. 6. 2014 navštívil realizační tým 186 úřadů, 448 základních škol a vytypoval 551 žáků z 9 tříd, se kterými systematicky pracoval a připravoval je na přijímací řízení. Ke vzdělávání bylo celkem přijato 76 žáků z 15 národnostních menšin. Pro školní rok 2014/2015 bylo na základě přijímacího řízení přijato ke vzdělávání 11 žáků do prvního ročníku. Blíže viz *Výroční zpráva 2013/2014*, online na webových stránkách školy <http://www.spschol.cz/>.

navyšování stavů příslušníků Policie ČR. S ohledem na výše uvedené je třeba na tuto situaci reagovat a obnovit úsilí Policie ČR o získání příslušníků menšinových komunit do svých řad.

5.1.2. Zlepšit komunikaci mezi příslušníky Policie ČR a menšinovými skupinami	
Gestor	OBPPK ve spolupráci s PP ČR a OAMP MV
Indikátory plnění	<ul style="list-style-type: none">• Vypracování příručky pro usnadnění základní komunikace Policie ČR při kontaktu s vybranými menšinami a cizinci. Termín: prosinec 2015• Distribuce a propagace příručky příslušným útvarům Policie ČR. Termín: březen 2016

Východiska:

Aktuální situace v oblasti migrace klade a bude klást vyšší nároky na schopnosti příslušníků Policie ČR při komunikaci s příslušníky menšinových skupin vč. cizinců, u nichž existuje jazyková bariéra. Z takových situací může vzejít celá řada nedorozumění, která mohou způsobit zbytečné napětí mezi oběma stranami. Z uvedených důvodů bude pro policisty, kteří se při běžném výkonu služby mohou do takových situací dostávat (konkrétní útvary budou vytipovány Policejním prezídiem ČR, nicméně lze předpokládat, že se bude minimálně jednat o službu pořádkové, dopravní a cizinecké policie) vypracována příručka obsahující základní policejní konverzaci v jazykových mutacích, u nichž lze předpokládat komplikace v komunikaci. Součástí příručky bude i základní popis eventuálních náboženských či jiných sociokulturních odlišností, které by při kontaktu s nimi měly být policisty zohledněny.

5.2. Prohlubování odborných kompetencí příslušníků Policie ČR pro práci s menšinami

5.2.1. Zařazení metody tzv. zážitkové pedagogiky do vzdělávacího systému Policie ČR	
Gestor	PP ČR ve spolupráci s OBPPK
Indikátory plnění	<ul style="list-style-type: none">• Vypracovat strukturu standardizovaného vzdělávacího modulu využívajícího prvků zážitkové pedagogiky zejména s ohledem na problematiku menšin. Termín: červen 2016• V rámci systému vzdělávání příslušníků Policie ČR identifikovat vhodné vzdělávací instituce a výcvikové areály k testování pilotního modulu. Termín: říjen 2016• V návaznosti na vyhodnocení průběhu pilotního modulu jej zařadit do systému EKIS II a vybrané vzdělávací instituce nebo výcvikového areálu Policie ČR. Termín: červen 2017

Východiska:

Témata související s policejní prací ve vztahu k menšinám, tj. integrace menšin, lidská práva a práva menšin, problémy multikulturní společnosti apod., jsou začleněna do vzdělávacích programů, které připravují nově přijaté policisty v rámci tzv. základní odborné přípravy. V současné době vzdělávání příslušníků Policie ČR zastřešují 3 policejní školy⁵⁰, dále Policejní akademie ČR, 8 školících policejních středisek a 4 výcviková střediska. Souhrnně zajišťují základní odbornou přípravu, kvalifikační a další specializační profesní přípravu policistů ve výkonu služby, vyšší a střední odborné vzdělání v celé šíři, jazykovou přípravu a další profesní přípravu policistů ve výkonu služby.

Nicméně **pro dosažení účinnější změny** ve způsobu myšlení, percepce a přístupu k příslušníkům menšinových skupin je nutné použít kromě tradičních forem frontálního

⁵⁰ Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Praze, Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra pro kriminální policii (Opatovice nad Labem) a Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově s detašovaným pracovištěm v Brně.

vzdělávání i jiné metody, které uplatňují jmenovitě **metodu osobního prožitku a poznání**, a díky kterým je pak možné docílit požadované změny myšlení a přístupu k menšinám ve společnosti.

Jednu z takovýchto metod představuje zážitková pedagogika, jejíž podstatou je **důraz na klíčovou roli vlastního zážitku v procesu učení**. Ve srovnání s „tradičním“ typem učení je specifická tato metody dána především odlišnými postupy⁵¹ a metodami přístupu k učícímu se jedinci. Informace zde nejsou předávány ve formě „hotových“ teorií, naopak dávají prostor pro vlastní úvahy a poznání.

Smysluplnost, užitečnost a efektivita této vzdělávací metody byla ověřena v praxi při realizaci interaktivních sebezkušenostních tréninků v rámci projektu „Efektivní rozvoj a posilování kompetencí lidských zdrojů“, reg. CZ.1.04/4.1.00/A3.00005/, které proběhly v loňském roce. Tréninků se celkově zúčastnilo přes 240 policistů, mezi nimi rovněž interní lektori Policie ČR. **Ze zpětné vazby všech účastníků jednoznačně vyplynulo pozitivní hodnocení této metody pro potřeby Policie ČR.** Za hlavní přínos účastníci označili **podporu motivace účastníků v práci s cílovou skupinou (příslušníky menšin), rozvoj sebezpoznání a lepší vhléd do situace menšin.**

Metoda cestou vlastního prožitku zprostředkovává potřebný empatický vhléd pro jednání Policie ČR s příslušníky menšin. Lze si ovšem dobře představit její využitelnosti i pro jiná témata (domácí násilí, extremismus atd.). Zavedení této metody do vzdělávacího systému Policie ČR by současně nepředstavovalo nové požadavky na personální nebo technické zázemí. Policie ČR má zkušenosti se vzděláváním policistů formou modelových situací a disponuje dostatečnými vzdělávacími kapacitami jak institucionálními, tak i personálními, včetně vhodných výcvikových areálů, které by byly vhodné pro realizaci výuky metodou zážitkové pedagogiky.

⁵¹ Zážitková pedagogika využívá interaktivních metod, diskuzí, zážitkových her, simulací a aktivit v přírodě založených na řešení modelových situací s následným supervizním rozbohem. Blíže viz *Metodika k sebezkušenostním tréninkům pro interní lektory Policie ČR*, k dispozici u PP ČR a OBPPK.

5.2.2. Identifikace zátěžových situací, k nimž dochází při kontaktu příslušníků Policie ČR s příslušníky menšin	
Gestor	PP ČR ve spolupráci s OBPPK
Indikátory plnění	<ul style="list-style-type: none">• Zpracování metodických materiálů pro lektory a tvorba instruktážních videospotů na základě provedeného výzkumu Termín: listopad 2015• Zajištění distribuce těchto materiálů a videospotů v rámci celé Policie ČR Termín: leden 2016

Východiska:

S ohledem na stoupající zastoupení příslušníků menšin na území ČR a obecného trendu mezinárodní migrace a jejích dopadů na ČR, se s nimi policisté dostávají při výkonu služby daleko častěji do kontaktu, především v činnostech spojených s vymáháním práva. Pro efektivní provádění těchto činností je žádoucí, aby policisté věděli, jak postupovat nestranně a zároveň s respektem k odlišným kulturním nebo jinak sociálně podmíněným vzorcům chování.

Proto již předcházející strategický materiál pro období let 2013–2014 identifikoval potřebu stanovit klíčové zátěžové situace, do nichž se policisté při kontaktu s příslušníky menšin dostávají a na základě zjištěných údajů natočit instruktážní videospoty, ve kterých budou zátěžové situace podrobněji rozpracovány. Současně s videospoty bude vypracována základní metodika, která bude určena společně s videospoty pro potřeby vzdělávání Policie ČR v oblasti menšinové problematiky.

6. Seznam příloh

Příloha č. 1 – Rozvoj systémových opatření pro práci s menšinami – vyhodnocení plnění úkolů Strategie pro práci Policie ČR pro období let 2013–2014

Příloha č. 2 – Vzdělávání příslušníků Policie ČR v problematice menšin - vyhodnocení plnění úkolů Strategie pro práci Policie ČR pro období let 2013–2014

Příloha č. 1

VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ ÚKOLŮ STRATEGIE PRO PRÁCI POLICIE ČR PRO OBDOBÍ
LET 2013–2014

1. ROZVOJ SYSTÉMOVÝCH OPATŘENÍ PRO PRÁCI S MENŠINAMI

1. 1. Implementace Standardů činnosti Policie ČR na úseku menšin do vnitřní legislativy Policie ČR	
Gestor	OBPPK ve spolupráci s PP ČR
Indikátory plnění	<ul style="list-style-type: none">• Schválení Standardů policejním prezidentem• Vydání Standardů prostřednictvím interního aktu řízení
Termín	31. prosince 2013
Plnění	SPLNĚNO
<u>Popis opatření</u>	<p>Standardy jsou metodickou pomůckou, která byla vypracována OBPPK za účelem zefektivnění činnosti Policie ČR na úseku menšin. Standardy stanovují přehlednou, strukturovanou formou popis běžných činností styčných důstojníků pro menšiny, členů pracovních skupin a styčného důstojníka PP ČR. Standardy vychází zejména z osvědčených postupů a příkladů dobré praxe.</p> <p>Cílem bylo sjednotit obsah činnosti a požadované výstupy v jednotlivých KŘP a zpřehlednit činnost styčných důstojníků pro policejní management.</p>

Popis plnění:

- Standardy byly zapracovány do nového pokynu policejního prezidenta č. 258/2013, o činnosti na úseku menšin.
- Prostřednictvím interního aktu řízení byly Standardy vyvěšeny na intranetových stránkách Ředitelství služby pořádkové policie PP ČR (dále jen „ŘSPP“).
- Styční důstojníci pro menšiny a členové pracovní skupiny byli se Standardy seznámeni a proškoleni ŘSPP.

1. 2. Implementace Metodiky hodnocení činnosti Policie ČR na úseku menšin do praxe	
Gestor	OBPPK ve spolupráci s PP ČR
Indikátory plnění	<ul style="list-style-type: none">• Schválení Metodiky policejním prezidentem• Vydání Metodiky prostřednictvím interního aktu řízení• Zabezpečení realizace hodnocení na úseku menšin od 1. ledna 2014• Zaslání výsledků hodnocení dle Metodiky PP a OBPPK k 31. lednu 2014
Termín	31. prosinec 2013
Plnění	SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ
<u>Popis opatření</u>	<p>Metodika hodnocení byla vypracována OBPPK na základě požadavku Policie ČR v rámci realizované systémové změny – a to zařazení styčných důstojníků pro menšiny jednotlivých KRP do struktur odboru služby pořádkové policie. S touto změnou vznikla i potřeba zavedení hodnotícího mechanismu, který by objektivně hodnotil činnost Policie ČR, tj. styčných důstojníků pro menšiny, členů jejich pracovních skupin a styčného důstojníka pro menšiny PP ČR podle předem stanovených kritérií.</p> <p>Cílem Metodiky hodnocení bylo vytvořit pro nadřízené pracovníky efektivní přehled o vykonávané činnosti na úseku menšin ze strany styčných důstojníků a členů pracovní skupiny.</p>

Popis plnění:

Metodika hodnocení byla implementována do závazného pokynu policejního prezidenta č. 258/2013, o činnosti na úseku menšin, ze dne 20. prosince 2013 (ZP PP č 258/2013).

- První hodnocení bylo provedeno k 31. lednu 2015.
- Metodika hodnocení byla uveřejněna na intranetových stránkách ŘSPP, i na intranetových stránkách MV – je tak k dispozici pro všechny zainteresované subjekty (styčné důstojníky, policejní management).

- Současně byli ze strany ŘSPP proškoleni styční důstojníci pro menšiny.

1. 3. Vydání Metodiky činnosti Policie ČR na úseku menšin	
Gestor	OBPPK ve spolupráci s PP ČR
Indikátory plnění	<ul style="list-style-type: none">• Schválení Metodiky policejním prezidentem• Distribuce Metodiky styčným důstojníkům a členům pracovní skupiny• Zveřejnění Metodiky na intranetových stránkách OBPPK a PP ČR
Termín	31. prosinec 2013
Plnění	SPLNĚNO
<u>Popis opatření</u>	<p>Metodika detailně popisuje činnost Policie ČR na úseku menšin (zejména roli a činnost styčných důstojníků a členů pracovní skupiny), vychází zejména z funkčních mechanismů, osvědčených postupů a příkladů dobré praxe, přičemž bylo velmi žádoucí jejich plošné rozšiřování. Součástí metodiky byla rovněž struktura plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny, vzor konkrétních úkolů pro vypracování plánu činnosti pracovní skupiny pro menšiny a struktura Zprávy o činnosti pracovní skupiny pro menšiny.</p> <p>Cílem vydání Metodiky bylo její zpřístupnění všem zainteresovaným osobám.</p>

Popis plnění:

- Metodika činnosti byla schválena ZP PP č. 258/2013.
- V průběhu roku 2014 zveřejněna na intranetových stránkách ŘSPP ČR a OBPPK.
- Současně byla Metodika distribuována na jednotlivá KŘP ČR a byli s ní seznámeni styční důstojníci pro menšiny.

1. 4. Zřízení policejních specialistů pro práci v sociálně vyloučených lokalitách	
Gestor	PP ČR
Indikátor plnění	Realizace projektu „Zavádění policejních specialistů pro práci s romskou menšinou v sociálně vyloučených lokalitách“
Termín	2013–2016
Plnění	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ
<u>Popis opatření</u>	<p>V důsledku rostoucího počtu SVL a s tím souvisejícím rostoucím počtem sociálně vyloučených osob je potřeba, aby Policie ČR byla schopna v těchto lokalitách úspěšně prosazovat právo a odhalovat případnou latentní kriminalitu, která zde má často specifické formy a vyžaduje opatření přizpůsobená těmto podmínkám. Důležitým interkulturním aspektem je navíc fakt, že v prostředí SVL žije nezanedbatelná část romské populace na území ČR.</p> <p>MV proto vypracovalo projekt, který se zaměřil na vyšší informovanost v dané problematice a zlepšování vztahů mezi Policí ČR a příslušníky romské menšiny. Projekt se inspiroval zkušenostmi Policejního sboru Slovenské republiky, kde byl institut tzv. <i>policejních specialistů pro práci s komunitami</i> zaveden v rámci základních útvarů pořádkové policie SR již v roce 2006.</p> <p>Cílem projektu bylo vybrat a vyškolit policejní specialisty pro oblast policejní práce ve vztahu k romské menšině v SVL, jakož i jejich následné zavedení do výkonu služby. Paralelně mělo být doplněno vzdělání v této problematice u stávajících styčných důstojníků pro menšiny a vybraných policejních manažerů.</p> <p>V rámci projektu měla být dále provedena analýza předchozích a aktuálních problémů na úseku práce policie s romskou menšinou, realizace pracovních stáží příslušníků Policie ČR na Slovensku (využití zkušeností s již probíhající praxí specialistů Policejního sboru Slovenské republiky v SVL) a také realizace studijních stáží u vybraných zahraničních policejních sborů.</p>

Popis plnění:

Plnění opatření je realizováno prostřednictvím projektu „Zavádění policejních specialistů v oblasti policejní práce ve vztahu k minoritní skupině Romů v sociálně vyloučených lokalitách“ v rámci **Programu CZ14 – „Spolupráce v rámci Schengenu a boj proti přeshraniční a organizované trestné činnosti“**, který je spolufinancovaný v rámci Norských fondů 2009–2014.

Realizace projektu se opozdila z důvodu pozdního schválení finančních prostředků ze strany norského partnera, které byly namísto původně plánovaného termínu v roce 2013 přiděleny až v roce 2014. Do projektu byly pilotně zařazeny ty kraje, které byly identifikovány jako nejvíce postižené fenoménem SVL. Konkrétně se jedná o spolupráci s KŘP Moravskoslezského, Ústeckého, Karlovarského a Olomouckého kraje. Z každého kraje bylo vybráno 10 policistů a 2 policejní manažeři. Současně se vedle styčných důstojníků pro menšiny výše jmenovaných některých aktivit účastní rovněž styční důstojníci pro menšiny ze zbývajících KŘP ČR.

Projekt probíhá dle předem stanoveného harmonogramu. Doposud byly realizované následující aktivity:

- Představení projektu dne 30. 4. 2014 na mezinárodní konferenci za účasti zástupců Ministerstva financí, Ministerstva vnitra, Velvyslanectví Norského království v Praze a Policejního prezidia ČR.
- Ve dnech 18. až 21. listopadu 2014 bylo na akreditovaném programu „Kurz styčných důstojníků pro menšiny a členy pracovních skupin I., II.“ proškoleny všech 40 policistů specialistů, kteří byli do projektu nominováni.
- Ve dnech 1. až 3. ledna 2015 zahraniční cesta do sídla OSCE (ODIHR) – Varšava, Polsko⁵².
- Realizace zahraničních stáží na Slovensku v termínech 29.3 až 3. 4. 2015, 12. až 17. 4. 2015 a 26. až 29. 4. 2015 – Policejní sbor Slovenské republiky, Krajské ředitelství v Košicích.
- Ve dnech 14. až 15. května 2015 celorepublikové setkání styčných důstojníků pro menšiny.

⁵² Podrobnější informace k plnění projektu jsou dostupné na webových stránkách Policie ČR: <http://www.policie.cz/clanek/kancelar-projektu-a-evropskych-fondu-norske-fondy-2009-2014.aspx?q=Y2hudW09Nw%3d%3d>.

- Ve dnech 26. až 28. května 2015 uspořádání mezinárodního policejního workshopu „Dobrá praxe v policejní práci s minoritní skupinou Romů“.
- Ve dnech 2. až 5. června 2015 realizace zahraniční studijní stáže u policejního sboru ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku.
- Ve dnech 8. až 10. června 2015 realizace interaktivních sebezkušenostních tréninků pro policisty specialisty z Olomouckého a Moravskoslezského kraje.
- Ve dnech 15. až 17. června 2015 realizace interaktivních sebezkušenostních tréninků pro policisty specialisty z Karlovarského a Ústeckého kraje.

1. 5. Zkvalitnění podmínek pro výkon činnosti na úseku menšin	
Gestor	PP ČR ve spolupráci s jednotlivými KŘP
Indikátory plnění	<ul style="list-style-type: none"> • Zajištění přístupu SD k internetu • Zajištění možnosti využívání služebního vozidla SD dle potřeby v rámci pracovní doby • Zřízení oficiálních pracovních internetových mailových adres všech SD
Termín	31. prosince 2013
Plnění	SPLNĚNO
<u>Popis opatření</u>	<p>Styční důstojníci pro menšiny při své činnosti využívali soukromé e-mailové adresy a bylo vyhodnoceno jako žádoucí, aby při jednání se zástupci ostatních institucí nebo veřejnosti vystupovali s oficiálními e-mailovými kontaktními adresami.</p> <p>Zajištění možnosti využívání služebního vozidla pro potřeby výkonu služby na úseku menšin bylo taktéž vyhodnoceno jako nezbytná podmínka pro profesionální a kvalitní činnost styčných důstojníků.</p>

Popis plnění:

- Styční důstojníci mají v současné době zajištěný přístup k internetu a v případě potřeby využívají služebního vozidla.
- Byly zřízeny oficiální pracovní internetové mailové adresy pro styčné důstojníky pro menšiny.

1. 6. Zřízení čísla jednacího k problematice menšin v systému ETŘ v rámci každého KŘP	
Gestor	PP ČR
Indikátory plnění	V rámci všech KŘP mají styční důstojníci zřízené speciální číslo jednací k problematice menšin, do kterého mají přístup všichni členové pracovní skupiny.
Termín	31. září 2013
Plnění	SPLNĚNO
<u>Popis opatření</u>	Za účelem zefektivnění distribuce informací o činnosti na úseku menšin v rámci jednotlivých KŘP bylo navrženo v systému ETŘ vytvořit speciální číslo jednací k činnosti na úseku menšin. Tím měl být umožněn jednotný přístup ke společným informacím, jak ze strany styčných důstojníků, tak členů pracovní skupiny a případně dalších dotčených osob v rámci Policie ČR.

Popis plnění:

- V rámci jednotlivých KŘP bylo v systému ETŘ vytvořeno speciální číslo jednací (č. j.) k činnosti na úseku menšin, ke kterému mají přístup všichni členové pracovní skupiny.
- Členové pracovní skupiny mají povinnost do tohoto č. j. vkládat informace, které souvisejí s jejich prací v problematice menšin.

Styční důstojníci mají nyní bezprostředně k dispozici informace, které se týkají problematiky menšin na celém území daného KŘP a zároveň přehled, kdo a jakým způsobem se podílí na činnosti PS.

Příloha č. 2

VYHODNOCENÍ PLNĚNÍ ÚKOLŮ STRATEGIE PRO PRÁCI POLICIE ČR PRO OBDOBÍ
LET 2013–2014

2. PRIORITA VZDĚLÁVÁNÍ PŘÍSLUŠNÍKŮ POLICIE ČR V PROBLEMATICE MENŠIN

2. 1. Realizace projektu „Efektivní rozvoj a posilování kompetencí lidských zdrojů“	
Gestor	OBPPK
Indikátory plnění	<ul style="list-style-type: none">Realizace interaktivních sebezkušenostních tréninků pro příslušníky Policie ČR se zaměřením na problematiku menšin.Zpracování odborného obsahu výukových seminářů pro příslušníky Policie ČR na téma interkulturní kompetence – zvládání psychické zátěže při kontaktu s obyvateli sociálně vyloučených lokalit či nositeli sociálních, kulturních a jiných zvláštností včetně výukových videospotů.
Termín	2. pol. roku 2013 – 2. pol. roku 2015 (celkem 36 měsíců)
Plnění	PRŮBĚŽNĚ PLNĚNO
<u>Popis opatření</u>	<p>Dílčí aktivita „Realizace interaktivních sebezkušenostních tréninků“ měla za cíl rozvoj odborných a sociálních kompetencí, protipředsudková výchova a rozvoj osobnosti příslušníků Policie ČR tak, aby mohli efektivněji v kontaktu s menšinami. Inovativně byla pro tento tuto aktivitu zvolena forma tzv. zážitkové pedagogiky, která klade důraz na vlastní zkušenost vzdělávaného jedince. Zážitková pedagogika pracuje prostřednictvím interaktivních metod, diskuzí, zážitkových her, simulací a aktivit v přírodě založených na řešení modelových situací s následným rozбором a teoretickým zobecněním jako zdroje zkušenosti a poznání.</p> <p>Součástí aktivity bylo rovněž zpracování výukových materiálů pro interní lektory a styčné důstojníky pro menšiny. Materiály měly obsahovat informace a praktický návod ohledně přípravy a realizace</p>

	<p>této formy výuky (<i>Metodika pro interní lektory</i>) a ucelený teoretický a metodologický rámec pro efektivní vedení pracovní skupiny pro menšiny (<i>Metodika pro styčné důstojníky</i>).</p> <p>Dílčí aktivita „Zpracování metodických materiálů pro lektory a tvorba instruktážních videospotů“ byla zaměřená na zmapování a rozklíčování nejzátěžovějších situací, se kterými se příslušníci Policie ČR při kontaktu s menšinami dostávají.</p> <p>Cílovou skupinou obou aktivit byli styční důstojníci pro menšiny, členové pracovních skupin, interní lektori Policie ČR a další policisté, kteří se ve zvýšené míře dostávají do kontaktu s příslušníky menšin.</p>
--	--

Popis plnění:

o Realizace dílčí aktivity I.:

Plnění prioritního cíle „Vzdělávání příslušníků Policie ČR v problematice menšin“ bylo uskutečňováno v rámci projektu „Efektivní rozvoj a posilování kompetencí lidských zdrojů“, reg. č. CZ. 1.04. /4.1.00/A3.00005, který byl spolufinancovaný z rozpočtu ČR a ESF OP LZZ.

Celkem bylo realizováno 16 třídních tréninků v průběhu roku 2014, které zahrnovaly 14x trénink pro pracovní skupiny jednotlivých krajů včetně styčného důstojníka, 1x manažerský trénink pro styčné důstojníky a 1x trénink pro interní lektory Policie ČR, a to dle následujícího harmonogramu:

- květen 2014 – trénink pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny Moravskoslezského kraje
- červen 2014 – tréninky pracovní skupiny styčných důstojníků pro menšiny Ústeckého, Olomouckého, Jihomoravského, hl. m. Prahy, Jihočeského, Karlovarského a Zlínského kraje
- září 2014 – tréninky pracovní skupiny styčných důstojníků pro menšiny Libereckého, Pardubického, Královéhradeckého, Vysočiny, Středočeského a Plzeňského kraje a interní lektori Policie ČR
- říjen 2014 – trénink styčných důstojníků pro menšiny mimo jiné i v oblasti manažerských dovedností

Během tréninků měli účastníci možnost „si prožít“ různé situace, ve kterých se běžně ocitají příslušníci menšinových skupin (např. situace sociální vyloučení, imigrace, jednání na úřadech apod.). Zkušenosti, které získali ohledně těchto situací prostřednictvím simulačních

aktivit, interaktivních metod nebo diskuzí, umožňují účastníkům hlubokou změnu některých postojů, náhledů a celkového vnímání menšinových skupin. Velkým přínosem je následné přenos a využití těchto zkušeností v reálném pracovním i osobním životě.

Vyhotovené materiály byly předány příslušným policistům při jednotlivých trénincích a jsou rovněž k dispozici na intranetových stránkách OBPPK.

- Realizace dílčí aktivity II.:

Aktivita bude realizována v novém období jako úkol č. 5.2.2.

2. 2. Specifický vzdělávací program Kurz styčných důstojníků pro menšiny a členů pracovní skupiny I, II	
Gestor	PP ČR ve spolupráci s OBPPK
Indikátory plnění	Realizace kurzů dle potřeby během let 2013–2014
Termín	2013–2014
Plnění	SPLNĚNO
<u>Popis opatření</u>	<p>Specifické vzdělávací programy „Kurz styčných důstojníků pro menšiny a členů pracovní skupiny I.“ a „Kurz styčných důstojníků pro menšiny a členů pracovní skupiny II.“ jsou zaměřené na vzdělávání příslušníků policie v problematice menšin. Časová dotace každého kurzu je celkem 35 hodin. Při úspěšném absolvování bude proveden zápis o do systému EKIS II.</p> <p>Kurz I. slouží především jako úvod k problematice obchodování s lidmi, etnických gangů, vymezení činnosti styčného důstojníka pro menšiny a členů pracovních skupin, odolnosti policisty vůči psychické zátěži při práci v multikulturním prostředí, zvládnutí konfliktů a stresových faktorů při jednání s příslušníky menšin, interkulturní komunikace a etnického profilování.</p> <p>Kurz II. je zaměřen na problematiku lidských práv, diskriminace, extremismu, problematiku cizinců v ČR, rizikových náboženských menšiny v ČR, historie Romů v ČR, problematiku sociální vyloučení</p>

	<p>v ČR a zásad práce policisty v sociálně vyloučených lokalitách apod.</p> <p>OBPPK zajišťuje dohled nad kvalitou přednášek, příp. oslovení a zajištění jak externích, tak rezortních lektorů. ŘSPP PP ČR na realizaci úkolu spolupracuje jako odborný garant kurzu, ve spolupráci s OV PP (zajištění vypsání kurzu v EKIS, zavedení údaje o absolvování kurzu, vydání a zaslání osvědčení úspěšným absolventům).</p>
--	--

Popis plnění:

- V roce 2014 byly ve dnech 18. až 21. listopadu 2014 realizované akreditované vzdělávací programy „Kurz styčných důstojníků a členů pracovních skupin I.“ a „Kurz styčných důstojníků a členů pracovních skupin II.“ v Zařízení pro MV Červená nad Vltavou.
- Proškoleny byly v každém kurzu přibližně 85 policistů včetně 40 specialistů zařazených do projektu „Zavedení policejních specialistů v oblasti policejní práce ve vztahu k minoritní skupině Romů v sociálně vyloučených lokalitách“
- Všichni frekventanti splnili podmínky pro úspěšné absolvování kurzu (aktivní účast na přednáškách a úspěšné vykonání závěrečného písemného testu) a obdrželi Osvědčení o absolvování kurzu.
- Absolvováním specializačního kurzu zároveň policisté splnili základní povinnost příslušníka Policie ČR ve smyslu ustanovení § 45 písm. d, zák. č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.